

Vývoj obrazové dramaturgie jihokorejské kinematografie na filmech zabývajících se vztahy mezi Jižní a Severní Koreou od 90. let do současnosti

BcA. Lucie Marková

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Audiovize

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	BcA. Lucie Marková
Osobní číslo:	K21258
Studijní program:	N0211P310005 Teorie a praxe audiovizuální tvorby
Specializace:	Kamera
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	1. Teoretická část: Vývoj obrazové dramaturgie jihokorejské kinematografie na filmech zabývajících se vztahy mezi Jižní a Severní Koreou od 90. let do současnosti. 2. Praktická část: Kamera u audiovizuálního díla v minimální délce 20 minut, ve výstupní kvalitě uvedené ve Výrobní knize AAV, nebo kamera u souboru audiovizuálních děl oficiálně schváleného před odevzdáním Výrobní komisí ateliéru Audiovizuální tvorba, ve výstupní kvalitě uvedené ve Výrobní knize AAV, nebo projektová část (realizovaná prostřednictvím metody výzkumu uměním). viz Zásady pro vypracování

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

Rozsah práce: minimálně 30 normostran textu bez započítání obsahu, rejstříku a obrazových příloh.

Formální podoba: Jednotná formální úprava teoretické části práce, její uložení a zpřístupnění se řídí aktuální verzí příslušné směrnice rektora. Student odevzdává 1 ks fyzické (tištěné) práce v pevné vazbě. Tištěná verze práce obsahuje originální "Zadání DP/BP" včetně příslušných podpisů a studentem podepsané Prohlášení o původnosti práce. Práce v elektronické podobě obsahuje nascanované "Zadání DP/BP" se všemi formálními náležitostmi a také nepodepsané Prohlášení studenta o původnosti práce. Plný text elektronické verze ve formátu PDF/A a případné přílohy (zkomprimované do jednoho zip souboru) student odevzdá nahráním do IS/STAG a do příslušné složky na NAS-AAV (viz níže).

Pokyny k vypracování: prostudujte a analyzujte dostupné materiály z profesního hlediska a formulujte závěry a získané vědomosti do podoby akademického/odborného textu.

2. Praktická část:

1) Kamera u audiovizuálního díla v minimální délce 20 minut, ve výstupní kvalitě uvedené ve Výrobní knize AAV. 2) Kamera u souboru audiovizuálních děl oficiálně schváleného před odevzdáním Výrobní komisí ateliéru Audiovizuální tvorba, ve výstupní kvalitě uvedené ve Výrobní knize AAV. 3) Projektová část (realizovaná prostřednictvím metody výzkumu uměním). Předložit veškeré materiály, které sloužily pro vývoj a přípravu absolventského projektu (např. fotografie z obhlídek, kamerové zkoušky, technický scénář, explikace apod.) a doplnit je rozborem, resp. úvahou – srovnáním, jak by autor – kameraman postupoval při vytvoření díla, pokud by se projekt snímal černobíle nebo barevně. Varianta musí být schválena před odevzdáním Výrobní komisí ateliéru Audiovizuální tvorba.

Další požadované materiály praktické části:

- a) Upoutávka, teaser či trailer na předložené audiovizuální dílo (var. 1 a 2).
- b) Písemná explikace z pohledu dané specializace. Minimální rozsah 2 normostrany (var. 1, 2, 3).
- c) Anotace (var. 1, 2, 3).
- d) Technický scénář (var. 1).
- e) Štábová listina (var. 1, 2).

V případě, že je dílo autorským počinem nebo není součástí praktické části SZZ studenta Produkce, je nutné dodržet doložení požadovaných materiálu a-h dle zadání specializace Produkce. Tato data odevzdává za projekt vždy jeden člověk. Nezbytná je konzultace s vedením AAV. Všechny odevzdávané materiály musí splňovat vnitřní technické normy dle Výrobní knihy AAV pro odevzdávání prací a musí být řádně popsány (jméno, název, logo fakulty, formát, rozlišení). Součástí závěrečné práce je vytištěný a podepsaný formulář "Údaje o diplomové práci studenta".

Uložení na NAS:

Ve složce na NAS-AAV, označené "Bakalářská / Magisterská práce" uložte:

- 1. Teoretickou práci ve formátu PDF/A a případné přílohy (zkomprimované do jednoho zip souboru) dle specifikací výše.
- 2. Vytvořte podsložku Praktická práce, která bude obsahovat materiály částí a- h. Řádně nazvaný film/absolventské dílo odevzdávejte ve formátech splňujících vnitřní technické normy AAV pro odevzdávání prací.
- 3. Vytvořte podsložku s názvem Katalog, která bude obsahovat "Podklady pro katalog FMK UTB ve Zlíně": 10 kusů obrazové dokumentace praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní e-mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

LEONG, Anthony. Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave. Trafford Publishing, 2002. ISBN 9781553954613.

KIM, Youna. The Soft Power of the Korean Wave: Parasite, BTS and Drama. Routledge, 2021. ISBN 9781000437508.

CHOI, Jinhee. The South Korean Film Renaissance: Local Hitmakers, Global Provocateurs. Wesleyan University Press, 2010. ISBN 9780819569400.

LEE, Sangjoon. Rediscovering Korean Cinema. University of Michigan Press, 2019. ISBN 9780472054299.

PEIRSE, Alison a Daniel MARTIN. Korean Horror Cinema. Edinburgh University Press, 2013. ISBN 9780748643103.

PAQUET, Darcy. New Korean Cinema: Breaking the Waves. Wallflower Press, 2010. ISBN 9781906660253.

YECIES, Brian a Aegyung SHIM. The Changing Face of Korean Cinema: 1960 to 2015. Routledge, 2015. ISBN 9781134599578.

GATEWARD, Frances. Seoul Searching: Culture and Identity in Contemporary Korean Cinema. State University of New York Press, 2007. ISBN 9780791472262.

KIM, Soyoungh. Korean Cinema in Global Contexts: Post-Colonial Phantom, Blockbuster and Trans-Cinema. Amsterdam University Press, 2022. ISBN 9789463729147.

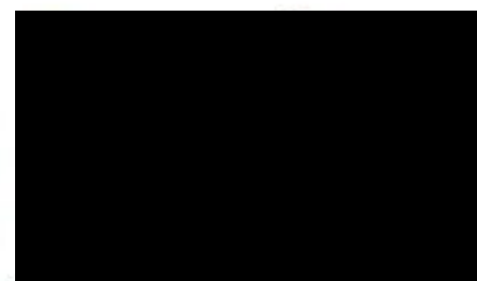
CHUNG, Hyeseung a David Scott DIFFRIENT. Movie Migrations: Transnational Genre Flows and South Korean Cinema. Rutgers University Press, 2015. ISBN 978-0813569970.

Vedoucí teoretické části: **MgA. Martin Štěpánek**
Ateliér Audiovize

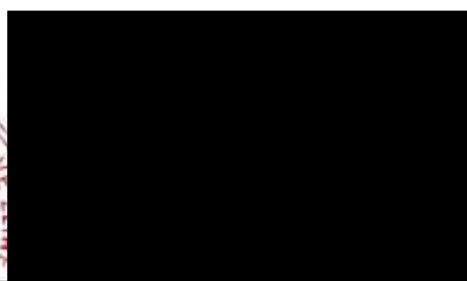
Vedoucí praktické části: **MgA. Martin Štěpánek**
Ateliér Audiovize

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2023**

Termín odevzdání diplomové práce: **17. května 2024**

Mgr. Josef Kocourek, Ph.D.
děkan

MgA. Irena Kocí, Ph.D.
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 1. prosince 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 14.5.2024 .....

Jméno a příjmení studenta: BcA. Lucie Marková .....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato magisterská práce poskytuje komplexní analýzu vývoje mezikorejských vztahů v politickém kontextu od 90. let do současnosti a zkoumá proměny jihokorejské kinematografie se zaměřením na žánr thrilleru. Práce sleduje vliv globalizace a změny ekonomických strategií na rozvoj filmového průmyslu a rozebírá inspiraci Hollywoodem a hongkongskou novou vlnou. Detailně analyzuje charakteristické rysy korejského thrilleru a jeho jedinečnou identitu na světové scéně. Prostřednictvím srovnávací analýzy čtyř významných filmů zkoumá vizuální styl, práci s kamerou a dramaturgii. Závěrečná kapitola přináší pohled na můj vlastní krátkometrážní film „Scars“, reflektující současné problémy mladé generace v kombinaci prvků sociálního dramatu a thrilleru.

Klíčová slova: mezikorejské vztahy, jihokorejská kinematografie, thrillerový žánr, obrazová dramaturgie

ABSTRACT

This master's thesis provides a comprehensive analysis of the development of inter-Korean relations in the political context from 90's to the present and examines the transformations of South Korean cinematography with a special focus on the thriller genre. The work traces the influence of globalization and changes in economic strategies on the development of the film industry, and analyzes the inspiration drawn from Hollywood and the Hong Kong New Wave cinema. It thoroughly analyzes the characteristic features of the Korean thriller and its unique identity on the global stage. Through a comparative analysis of four significant films, it examines their visual style, camerawork, and dramaturgy. The final chapter offers a perspective on my own short film „Scars“, reflecting contemporary issues faced by the younger generation, combining elements of social drama and thriller.

Keywords: Inter-Korean relations, South Korean cinematography, thriller genre, visual dramaturgy

„Why do people make war? We are all equal and all the same as humans.“

- Kang Je-gyu

„In our lives, we have good things and bad things, happiness and pain. Life is full of pain and happiness and that's what I wanted to show.“

- Park Chan-wook

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

OBSAH	8
ÚVOD	11
I. TEORETICKÁ ČÁST	15
MEZIKOREJSKÉ VZTAHY V RÁMCI NEDÁVNÉ HISTORIE A SOUČASNOSTI	16
1.1 VZTAH MEZI KOREAMI DO 90. LET	16
1.2 VZTAHY MEZI KOREAMI V 90. LETECH	17
1.3 NOVÁ ÉRA MEZIKOREJSKÝCH VZTAHŮ: PRAGMATISMUS, IDEOLOGIE A MÍR (1998-2007)	18
1.4 ÉRA LEE MYUNG BAKA: ZMĚNA DYNAMIKY V MEZIKOREJSKÝCH VZTAZÍCH (2007-2012)	19
1.5 MEZIKOREJSKÉ VZTAHY ZA VLÁDY PARK GEUN HYE A MOON JAE IN (2013-2022)	21
1.6 YOON SUK YEOL: ZVÝŠENÉ NAPĚTÍ A POLITICKÁ DYNAMIKA (2022-2024)	22
1.7 POSTOJ KE SJEDNOCENÍ	24
2 TÉMA SEVERNÍ KOREJE V MĚNÍCÍ SE JIHOKOREJSKÉ KINEMATOGRAFII	27
2.1 CENZURA VE FILMU	27
2.2 KOREJSKÁ NOVÁ VLNA	29
2.3 SUNSHINE ÉRA (1990-2000)	30
2.4 RENEZANCE KOREJSKÉ KINEMATOGRAFIE ALIAS HALLYU (KONEC 90. LET-DO DNES)	31
2.5 FILMY ZA VLÁDY KONZERVATIVNÍCH PREZIDENTŮ: 2008-2016	34
2.6 TÉMA SEVERNÍ KOREJE VE FILMU POSLEDNÍCH LET: 2017-2024	37
2.7 VYOBRAZOVÁNÍ SEVEROKOREJSKÝCH POSTAV V JIHOKOREJSKÉ KINEMATOGRAFII	39
3 EKONOMICKÁ SITUACE V JIŽNÍ KOREJI OD 90. LET A JEJÍ VLIV NA KINEMATOGRAFII	41
3.1 VLIV EKONOMICKÉ KRIZE NA KINEMATOGRAFII V 90. LETECH	42
3.2 EKONOMICKÁ SITUACE A KULTURA PO ROCE 2000	46
4 HOLLYWOOD A JEHO VLIV NA KINEMATOGRAFII	49
4.1 PŘÍBĚHOVÁ STRUKTURA	49
4.2 KULTURNÍ VLIV	49
4.3 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	50
5 HONGKONGSKÁ NOVÁ VLNA A JEJÍ VLIV NA KOREJSKOU KINEMATOGRAFII	51
5.1 KRIMINÁLNÍ THRILLERY	51
5.2 ESTETIKA NEO-NOIRU	51
5.3 GLOBÁLNÍ UZNÁNÍ	52
6 THRILLER V KOREJSKÉ KINEMATOGRAFII	54

6.1	PŮVOD	54
6.2	VZESTUP THRILLERU	55
II. KOMPARATIVNÍ ANALÝZA		57
7	SHIRI (1999)	58
7.1	KONTEXT KOREJSKÉ KINEMATOGRAFIE PŘED FILMEM SHIRI	59
7.2	PŘÍCHOD SHIRI	59
8	JSA (2000)	64
8.1	KOMPOZICE	65
8.2	SVÍCENÍ	66
8.3	BAREVNÁ PALETA	67
8.4	POUŽITÍ BAREV	67
8.5	STYLIZACE	68
8.6	POHYB KAMERY	68
8.7	SYMBOLIKA A VIZUÁLNÍ METAFORY	69
9	THE SPY GONE NORTH (2018)	71
9.1	VIZUÁLNÍ STYL	72
9.2	SVÍCENÍ A BAREVNÁ PALETA	73
9.3	OBRAZOVÁ DRAMATURGIE A KOMPOZICE SCÉN	73
9.4	VIZUÁLNÍ MOTIVY	75
10	ESCAPE FROM MOGADISHU (2022)	77
10.1	TECHNIKY VIZUÁLNÍHO VYPRÁVĚNÍ	77
11	KOMPARACE ROZEBÍRANÝCH FILMŮ	82
11.1	VIZUÁLNÍ STYL	82
11.2	PRÁCE S KAMEROU	82
11.3	SVÍCENÍ A BAREVNÁ PALETA	83
11.4	ZÁBĚROVÁNÍ	84
11.5	DRAMATURGIE	85
III. PRAKTICKÁ ČÁST		87
12	SCARS	88
ZÁVĚR		90
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		91

SEZNAM OBRÁZKŮ	92

SEZNAM GRAFŮ	93

ÚVOD

Úvodní kapitola se zabývá komplexní analýzou vývoje mezikorejských vztahů v období let 1998 až 2024, s klíčovým zaměřením na politickou éru zahrnující vlády prezidentů Kim Dae Junga, Roh Moo Hyuna, Lee Myung Baka, Park Geun Hye, Moon Jae Ina a aktuálně úřadujícího Yoon Suka Yeola. Prostřednictvím detailního rozboru politických událostí, diplomatických iniciativ a proměn ve strategiích jednání poskytuje tato práce hlubší vhled do dynamické povahy mezikorejských vztahů. Zvláštní pozornost je věnována politice slunečního svitu Kim Dae Junga, ideologickým posunům za vlády Roh Moo Hyuna, pragmatickému přístupu Lee Myung Baka, období sbližování pod vedením Moon Jae Ina a současnému politickému kontextu v éře prezidentství Yoon Suka Yeola. Analýza se soustřeďuje na klíčové milníky, jako jsou mezikorejské summity, raketové testy, humanitární projekty a diplomatické iniciativy, a jejich dopad na proměny v mezikorejských vztazích. Cílem práce je poskytnout komplexní vhled do politické dynamiky na Korejském poloostrově a porozumění aktuálním výzvám a perspektivám ve vztazích mezi Severem a Jihem.

Druhá kapitola je zaměřena na vývoj korejské kinematografie od poválečného období až po současnost, s důrazem na politické vlivy, cenzuru a její postupné uvolňování s přechodem k demokracii. Zahrnuje rovněž zrod a rozkvět Korejské nové vlny, jež představovala přelomové období pro jihokorejský filmový průmysl. Dále se zabývá érou konzervativních prezidentů a jejím vlivem na filmovou tvorbu. Kapitola je uzavřena analýzou moderních trendů a vlivných režisérů, jako jsou Bong Joon-ho, Park Chan-wook a Lee Chang-dong, kteří přispěli k mezinárodnímu uznání jihokorejské kinematografie.

Druhá část druhé kapitoly se zaměřuje na vyobrazování severokorejských postav v jihokorejské kinematografii a sleduje, jak se jejich role vyvíjely v průběhu času. Začíná analýzou historických trendů, kdy byly severokorejské postavy často prezentovány jako antagonisté nebo špioni, což odráželo politické napětí mezi oběma Koreami. Nicméně, s rozvojem jihokorejské kinematografie se způsob ztvárnění severokorejských postav proměnil. Kapitola rozebírá, jak začaly být tyto postavy zobrazovány jako komplexní osobnosti s vlastními motivacemi, problémy a lidskostí. Kapitola dále analyzuje, jak byly severokorejské postavy postupně zobrazovány jako oběti útlaku nebo jako symboly širších sociálních a politických témat souvisejících s rozdělením Korejského poloostrova. Diskutuje se rovněž o tom, jak některé filmy využívaly severokorejské postavy kriticky

k hodnocení politiky a společnosti, a jak se tyto postavy stávaly hrdiny nebo ochránci, kteří představovali alternativní perspektivu.

Celkově se tato polovina druhé kapitoly zabývá změnami ve způsobu, jakým jihokorejská kinematografie zobrazuje severokorejské postavy, a jak tyto proměny odrážejí měnící se postoje, politické klima a sociální dynamiku mezi oběma Koreami. Zatímco dříve byly často prezentovány v negativním nebo nepřátelském světle, v současnosti je patrný trend k vykreslování těchto postav jako komplexních a multidimenzionálních jedinců, kteří mohou v rámci filmového vyprávění zaujmout rozličné role a reprezentovat různá témata.

Třetí kapitola se detailně věnuje ekonomickým problémům, kterým Jižní Korea v 90. letech čelila, a jejich dopadu na tamní kinematografii. Po zvolení Kim Young Sama do prezidentského úřadu v roce 1992 se země snažila vyřešit problém korupce a reformovat ekonomický systém chaebolů – převládajících korejských konglomerátů, jež měly být nahrazeny globální expanzí. Avšak Kimovy finanční reformy z roku 1993 vedly k masivnímu bankrotu mnoha společností a ztrátě důvěry veřejnosti. Kapitola dále pokračuje analýzou dopadu ekonomické krize na korejskou kinematografii. Zahraniční filmy, zejména z Hollywoodu, začaly dominovat na korejském trhu a přitahovaly více diváků než domácí produkce. To vedlo ke snížení produkce korejských filmů a krachu mnoha filmových producentů. Rostoucí popularita zahraničních filmů měla za následek, že v roce 1993 tvořila 92 ze 100 nejpůjčovanějších filmů hollywoodské produkce. Tento trend vyústil v ekonomickou krizi kinematografického průmyslu, která se projevila zadlužením společností a nárůstem nezaměstnanosti.

Nicméně po roce 2000 začala korejská kinematografie procházet renesancí. Vládní podpora a strategická opatření vedly k obnovení dynamiky filmového průmyslu. Zavedení digitálních technologií umožnilo filmařům větší tvůrčí svobodu a posunulo korejskou kinematografii na světovou scénu. Přestože globální finanční krize v roce 2008 představovala další výzvu, kinematografie prokázala svou odolnost a pokračovala v produkci kvalitních filmů. Díky vládní podpoře, kulturní politice a inovativním finančním modelům se jihokorejská kinematografie stala lukrativní investiční cestou a vytvořila dynamický prostor, který filmařům umožnil realizovat jejich tvůrčí vize a oslovit diváky po celém světě.

Ve čtvrté kapitole se pozornost ubírá směrem k vlivu Hollywoodu na korejskou kinematografii. Jsou zde rozebrány pokročilé technologie jako CGI, sofistikované kamerové techniky a postprodukční procesy, které Hollywood využíval a jež inspirovaly

korejské filmaře k podobnému přístupu, vedoucímu ke zdokonalení vizuální stránky jejich filmů. Dále je zde diskutován úspěch hollywoodských akčních filmů, který motivoval korejské tvůrce k investicím do vylepšení výrobních procesů tohoto žánru, což umožnilo vznik vizuálně působivých akčních snímků jako „Shiri”. Zmiňována je rovněž inspirace Hollywoodem v jiných žánrech, například romantických komediích, a jejich adaptace do korejského kontextu.

V páté kapitole se analýza zaměřuje na vliv hongkongské nové vlny na korejskou kinematografii. Rozebírá se zde, jak hongkongská kinematografie ovlivnila korejské filmaře zejména v oblasti akčních filmů, kriminálních thrillerů a estetiky neo-noiru. Pozornost je věnována prvkům a stylům, které byly z hongkongské nové vlny přejaty a adaptovány do korejského kontextu. Jako příklady jsou uváděny konkrétní filmy, které tuto inspiraci demonstrují.

Šestá kapitola se zabývá vývojem thrillerů v korejské kinematografii. Vysvětluje historické kořeny tohoto žánru v Koreji a jeho vývoj v průběhu času. Zmiňován je vzestup korejských thrillerů ve 21. století a jejich mezinárodní úspěch. Detailně jsou analyzovány charakteristické rysy korejského thrilleru, včetně politických, sociálních a psychologických prvků, a to, jak tyto prvky přispívají k jedinečné identitě korejských thrillerů v rámci světového filmového průmyslu.

Následuje komparativní analýza vizuálního stylu, práce s kamerou a dramaturgie čtyř různorodých filmů – „Escape from Mogadishu”, „The Spy Gone North”, „JSA (Joint Security Area)” a „Shiri”. Tyto snímky reprezentují různé žánry a kultury, avšak spojuje je společné téma vztahu mezi Jihem a Severem, který lze interpretovat jako metaforu politických, sociálních či osobních konfliktů.

Rozbor vizuálního stylu každého filmu ukazuje, jak režiséři využívají rozdílné techniky a estetické prvky k vyjádření specifické atmosféry a emocí. Zatímco „Escape from Mogadishu” a „Shiri” preferují dynamické akční scény s dramatickým osvětlením a výraznou barevnou paletou, „The Spy Gone North” a „JSA” se zaměřují na realističtější a střídmejší vizuální pojetí.

V poslední kapitole diplomové práce se pozornost obrací k autorově vlastnímu krátkometrážnímu filmu „Scars”, natočenému během studia v Koreji. Tato kapitola poskytuje analytický pohled na zmíněný snímek, který poetickým způsobem reflektuje

současné problémy mladé generace v Soulu a kombinuje prvky sociálního dramatu s thrillerem.

Analýza se zaměřuje na to, jak film skrze statické záběry a dynamiku kamery zprostředkovává divákům silné emoční prožitky postav a odkrývá propojení minulosti s přítomností. „Scars“ je představen jako dojemné svědectví o vnitřní síle korejského lidu a přátelství, čerpající inspiraci jak z filmového světa, tak ze skutečných událostí.

Tato diplomová práce si tedy klade za cíl propojit analýzu politického a společenského vývoje v Koreji s vývojem tamní kinematografie a zaměřuje se na klíčové žánry, filmaře a díla, která formovala jedinečný styl moderní korejské filmové tvorby.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MEZIKOREJSKÉ VZTAHY V RÁMCI NEDÁVNÉ HISTORIE A SOUČASNOSTI

1.1 Vztah mezi Koreami do 90. let

Vztah mezi oběma Koreami do 90. let byl velmi nestabilní. Ani jedna strana se nechtěla přizpůsobit té druhé, a tak se snahy o sjednocení nebo alespoň o spolupráci mezi oběma částmi korejského poloostrova táhly několik dekád.¹

1.1.1 Vzájemný antagonismus (50.-60. léta 20. století)

Po ničivé korejské válce, která vyústila v rozdělení Korejského poloostrova podle ideologických linií, se Severní a Jižní Korea ocitly v tvrdém boji poznamenaném vzájemným antagonismem a ideologickými rozpory. Víze severokorejského vůdce Kim Ir-sena o sjednocení se soustředila na osvobození Jihu od toho, co vnímal jako imperialistický vliv. S využitím revoluční taktiky se Severní Korea snažila vyvolat na Jihu komunistickou revoluci a považovala jihokorejskou vládu pouze za imperialistický loutkový režim.²

V tomto bouřlivém období zahájila Severní Korea mírovou ofenzívu, v jejímž rámci navrhovala pakty o neútočení, snížení počtu vojáků a hospodářskou a kulturní výměnu jako prostředek k zahájení dialogu a zmírnění napětí. Jižní Korea však zachovávala navenek neochvějně antagonistický postoj a jakoukoli formu vyjednávání nebo kompromisu se Severem považovala za kapitulaci před komunismem. Avšak vnitřní politická scéna na Jihu se názorově rozcházela, reformisté prosazovali dialog a angažovanost, zatímco tvrdí antikomunisté zůstávali hluboce skeptičtí vůči jakémukoli sbližování se Severem.³

1.1.2 Hledání společného dialogu (70.-80. léta 20. století)

Počátek 70. let znamenal významný zlom v mezikorejských vztazích, když jihokorejský prezident Park Chung-hee vyhlásil „myšlenku mírového sjednocení“ a naznačil ochotu vést se Severem dialog a pokusit se o usmíření. Tento odklon od předchozí rétoriky položil základ pro řadu diplomatických iniciativ zaměřených na podporu spolupráce a zmírnění

---

¹ PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: *Changes and Prospects in Inter-Korean Relations*. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

² PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: *Changes and Prospects in Inter-Korean Relations*. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

³ PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: *Changes and Prospects in Inter-Korean Relations*. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

napětí na poloostrově. Iniciativy, jako jsou společné konference Červeného kříže a kulturní výměny, poskytly možnosti pro nepolitický dialog a spolupráci mezi oběma Koreami.⁴

Navzdory těmto iniciativám zůstaly na cestě ke smysluplnému usmíření značné překážky. Případy, jako byl bombový útok v Rangúnu v roce 1983, při němž zahynulo 17 jihokorejských úředníků, zdůraznily hluboce zakořeněnou nedůvěru a nepřátelství, které nadále určovaly vztahy mezi Koreami. Přes tyto problémy se však objevila gesta dobré vůle, jako například humanitární pomoc Severní Koreje po přírodních katastrofách na jihu, která symbolizovala vzácné případy spolupráce a solidarity mezi oběma Koreami.⁵

1.2 Vztahy mezi Koreami v 90. letech

V 90. letech 20. století došlo k postupnému tání v mezikorejských vztazích, neboť obě strany vyvíjely společné úsilí o překonání historického nepřátelství a budování důvěry prostřednictvím diplomatické spolupráce. V tomto období započaly rozhovory premiérů, společná účast na mezinárodních akcích, jejichž příkladem je jejich společná účast na Celosvětovém šampionátu ve stolním tenise, kde úplně první tým pod reprezentačním názvem „Korea“ vyhrál zlatou medaili. V roce 2012 se tato událost dočkala i filmového ztvárnění v podobě filmu Moon Hyun Sunga s názvem *As One*. Společně se vstupem do Organizace spojených národů představovaly tyto spolupráce významné milníky v normalizaci vztahů mezi Severní a Jižní Koreou a signalizovaly rostoucí vzájemné uznání legitimacy na globální scéně.⁶

1.2.1 Diplomatický průlom (90. léta 20. století)

Podpis Dohody o usmíření, neútočení, výměnách a spolupráci v roce 1991 znamenal historický průlom v mezikorejských vztazích a symbolizoval závazek k mírovému soužití a vzájemné spolupráci. Společná deklarace za bezjaderný Korejský poloostrov navíc odrážela společné snahy o denuklearizaci a regionální bezpečnost a položila základy pro budoucí diplomatické iniciativy zaměřené na podporu míru a stability na poloostrově.

Navzdory pokroku dosaženému v 90. letech 20. století zůstaly mezikorejské vztahy plné výzev a nejistot. Kolísání mezi obdobími otevřenosti a uzavřenosti zdůraznilo křehkou

---

⁴ PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: *Changes and Prospects in Inter-Korean Relations*. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

⁵ PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: *Changes and Prospects in Inter-Korean Relations*. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

⁶ PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: *Changes and Prospects in Inter-Korean Relations*. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

povahu dialogu a spolupráce mezi Severní a Jižní Koreou. Přetrvávaly neslučitelné cíle a rozdílné přístupy, které odrážely hluboce zakořeněné ideologické rozpory a historické křivdy, jež nadále formovaly dynamiku mezikorejských vztahů.⁷

1.3 Nová éra mezikorejských vztahů: pragmatismus, ideologie a mír (1998-2007)

Období let 1998 až 2007 znamenalo v mezikorejských vztazích éru, která se vyznačovala změnami ve vedení, ideologickými debatami a historickými diplomatickými průlomů. Období vlád Kim Dae Junga (1998-2002) a Roh Moo Hyuna (2003-2007) se vyznačovala jejich přístupy k podpoře míru a spolupráce na Korejském poloostrově.⁸

1.3.1 Sluneční politika Kim Dae Junga

Kim Dae Jung se ujal prezidentského úřadu na pozadí asijské finanční krize, která si vyžádala ekonomické reformy a zvýšila význam regionální stability. Ve svém inauguračním projevu Kim zdůraznil vlastenectví, spolupráci a dialog, čímž připravil půdu pro svou sluneční politiku vůči Severní Koreji. Cílem této politiky, která se vyznačuje pragmatismem a smířením, bylo podpořit mír mezi oběma státy. Navzdory počáteční skepsi došlo za Kimova vedení k významnému pokroku, který vyvrcholil historickým summitem v Pchjongjangu v červnu 2000, přelomovou událostí v mezikorejských vztazích.⁹

1.3.2 Vláda Ro Moo Hyuna a jeho ideologické změny

Zvolení Roh Moo Hyuna v roce 2002 znamenalo generační změnu v jihokorejské politice, která se zaměřila na reformy a progresivismus. Jeho prezidentství znamenalo odklon od tradičních konzervativně orientovaných diskurzů a prosazovalo novou bezpečnostní budoucnost v severovýchodní Asii. Rohova politika míru a prosperity vycházela ze základů položených Kim Dae Jungovou politikou slunečního svitu a kladla důraz na

---

⁷ PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: *Changes and Prospects in Inter-Korean Relations*. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

⁸ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 153-188.

⁹ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 153-188.

dialog, vzájemnou důvěru a reciprocitu. Rohovo vedení však čelilo výzvam, včetně ideologických sporů a pochybností o jeho schopnosti prosadit slíbené reformy.¹⁰

1.3.3 Spory a výzvy

V období let 1998 až 2007 byly mezikorejské vztahy charakterizovány ideologickými debatami a geopolitickými výzvami. „Konflikt mezi Jihem a Jihem“ zdůraznil ideologické rozdíly uvnitř Jižní Koreje, zatímco vnější tlaky, jako například severokorejská jaderná hrozba, testovaly odhodlání obou administrativ. Navzdory těmto výzvam zachovali prezidenti Kim Dae Jung a Roh Moo Hyun závazek k dialogu a spolupráci a pohybovali se ve složitém geopolitickém prostředí s cílem dosáhnout míru na Korejském poloostrově.¹¹

V období let 1998 až 2007 došlo k významnému vývoji mezikorejských vztahů, které byly formovány pragmatismem, ideologií a geopolitickými hledisky. Vůdci jako Kim Dae Jung a Roh Moo Hyun prováděli politiku zaměřenou na podporu míru a spolupráce a překonávali přitom skepsi a ideologické rozpory. Přestože problémy přetrvávaly, základy položené v tomto období připravily půdu pro budoucí diplomatické úsilí a položily základy nové éry mezikorejských vztahů.¹²

1.4 Éra Lee Myung Baka: Změna dynamiky v mezikorejských vztazích (2007-2012)

Prezidentské volby v Jižní Koreji v roce 2007 předznamenal významný politický posun. V těchto volbách drtivě zvítězil Lee Myung Bak z konzervativní strany Saenuri. Jeho platforma zaměřená na hospodářský růst a tvorbu pracovních míst našla odezvu u obyvatelstva zklamaného ze zdánlivých neúspěchů předchozí progresivní vlády pod vedením Roh Moo Hyuna.¹³

1.4.1 Změna v rámci mezikorejských vztahů

Leeho nástup k moci znamenal odklon od strategie, kterou uplatňovali jeho předchůdci. Ústředním bodem jeho programu byla politika „denuklearizace a otevření Severní Koreje

---

¹⁰ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 153-188.

¹¹ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 153-188.

¹² CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 153-188.

¹³ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 197-205.

s cílem dosáhnout příjmu 3000 USD na obyvatele“ (DNO3000), jejímž cílem bylo motivovat Severní Koreu k dodržování denuklearizačních závazků prostřednictvím ekonomických pobídek. Kritici však zpochybňovali proveditelnost tohoto přístupu.¹⁴

1.4.2 Problémy a neúspěchy

Navzdory Leeho záměrům upravit mezikorejské vztahy se na počátku svého působení potýkal s řadou problémů. Mezikorejské projekty přislíbené za předchozí administrativy byly odloženy na neurčito, zatímco Leeho rozhodnutí podmínit humanitární pomoc formálními žádostmi ze strany Severní Koreje vyvolalo hněv Pchjongjangu. Napětí dále eskalovalo v důsledku incidentů, jako byla střelba v severokorejském turistickém letovisku Kchangsan, což ještě více prohloubilo diplomatické napětí.¹⁵

1.4.3 Eskalace regionálního napětí a bezpečnostních obav

Během Leeho prezidentství dosáhlo bezpečnostní napětí na Korejském poloostrově nové úrovně. Severokorejské raketové testy a následné sankce OSN ještě více napjaly vztahy, což vyvrcholilo potopením jihokorejské válečné lodi v březnu 2010. Leeho vláda tento incident přičítala severokorejské agresi, což vedlo k přerušení vztahů a zvýšené vojenské aktivitě.¹⁶

V tomto období došlo k posunům v domácím politickém diskurzu, který se vyznačoval různými postoji k mezikorejským vztahům. Ačkoli Leeho zvolení zpočátku naznačovalo odklon od předchozích přístupů, tak ideologické rozpory přetrvávaly. Veřejnost dávala přednost pragmatickým reakcím na severokorejské provokace, což odráželo historické sympatie a politickou složitost.¹⁷

Éra vlády Lee Myung Baka byla svědkem bouřlivého období v mezikorejských vztazích, které se vyznačovalo změnami politiky, diplomatickými neúspěchy a regionálním napětím. Navzdory snahám o pragmatickou angažovanost omezovala výsledky politiky geopolitická realita a historické dědictví. Aktivita občanské společnosti a nálady veřejnosti dále

---

¹⁴ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 197-205.

¹⁵ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 197-205.

¹⁶ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 197-205.

¹⁷ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 197-205.

komplikovaly snahy o orientaci ve složitých otázkách mezikorejské dynamiky a zdůrazňovaly trvalé problémy při podpoře usmíření a míru na Korejském poloostrově.¹⁸

1.5 Mezikorejské vztahy za vlády Park Geun Hye a Moon Jae In (2013-2022)

1.5.1 Pragmatický posun Park Geun Hye

V roce 2013 se Park Geun Hye ujala prezidentského úřadu. Na rozdíl od Lee Myung Baka se Park zasazovala o vyjednávání a angažovanost se Severní Koreou, i když odlišně od sluneční politiky. Její přístup upřednostňoval národní obranu a posiloval vazby se Spojenými státy, což podtrhovalo pragmatický postoj při jednání se Severem.¹⁹

1.5.2 Výzvy a eskalace napětí

Raketové testy a vojenské střety v roce 2014 zvýšily napětí, které vyvrcholilo střety podél hraničního pásma. Odmítnutí návrhů Jižní Koreje ze strany Severu dále prohloubilo nedůvěru a nepřátelství.²⁰

1.5.3 Pád Park Geun Hye a přehodnocení politiky

Odvolání Park Geon Geun v roce 2016 v souvislosti s korupčním skandálem narušilo kontinuitu mezikorejské politiky. Přístup konzervativní vlády spolu s vojenskými postoji Severní Koreje narušil pokrok v mezikorejských vztazích a posílil nedůvěru a nepřátelství.²¹

1.5.4 Éra sblížení za vlády Moon Jae Ina

Prezidentství Moon Jae Ina přineslo obnovený důraz na dialog a usmíření se Severní Koreou. Jeho osobní minulost syna severokorejského uprchlíka a bývalého právníka

---

¹⁸ CHUBB, Danielle L. Online. In: *Contentious Activism & Inter-Korean relations*. Columbia University Press, 2014, s. 197-205.

¹⁹ SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

²⁰ SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

²¹ SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

zabývajícího se lidskými právy formovala jeho přístup, který kladl důraz na mír, vzájemný respekt a otevřenou politiku vůči Severu.²²

Zdůrazňoval nenásilí, vystupoval proti šíření jaderných zbraní a upřednostňoval angažovanost před izolací. Moon se snažil prolomit patovou situaci v mezikorejských vztazích a zároveň řešit jadernou otázku prostřednictvím dialogu a vyjednávání.²³

1.5.5 Hospodářská spolupráce a sjednocení

Pod Moonovým vedením se prosadilo úsilí o obnovení mezikorejské hospodářské spolupráce. Snažil se podpořit povědomí o významu sjednocení. Na rozdíl od svých předchůdců považoval Moon Severní Koreu za rovnocenného partnera v korejských záležitostech a kladl důraz na soužití a usmíření.²⁴

1.5.6 Výzvy a realita

Moonův ambiciózní program čelil výzvám, včetně skepse ohledně denuklearizace a odporu vůči bezpodmínečnému zapojení. Důraz jeho administrativy na dialog a diplomacii však vedl k významným diplomatickým průlomům, kterými byly tři mezikorejské summity konané v roce 2018.²⁵

Období zahrnující prezidentství Park Geun Hye a Moon Jae Ina bylo svědkem jak kontinuity, tak zvrátů v mezikorejských vztazích. Pragmatický přístup Park a Moonovy iniciativy na sblížení se lišily v provedení, avšak obě administrativy se potýkaly se složitou realitou jednání se Severní Koreou. Politika Jižní Koreje vůči Severu se i nadále zaměřovala na podporu hospodářské spolupráce a usmíření, přičemž sjednocení bylo hlavním cílem uprostřed regionálních výzev a nejistot.²⁶

1.6 Yoon Suk Yeol: Zvýšené napětí a politická dynamika (2022-2024)

Po nástupu do funkce prezidenta zdůrazňoval Yoon Suk Yeol tvrdý postoj vůči Severní Koreji a prosazoval posílení obranného postoje v reakci na rostoucí zbrojení Pchjongjangu.

---

²² SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

²³ SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

²⁴ SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

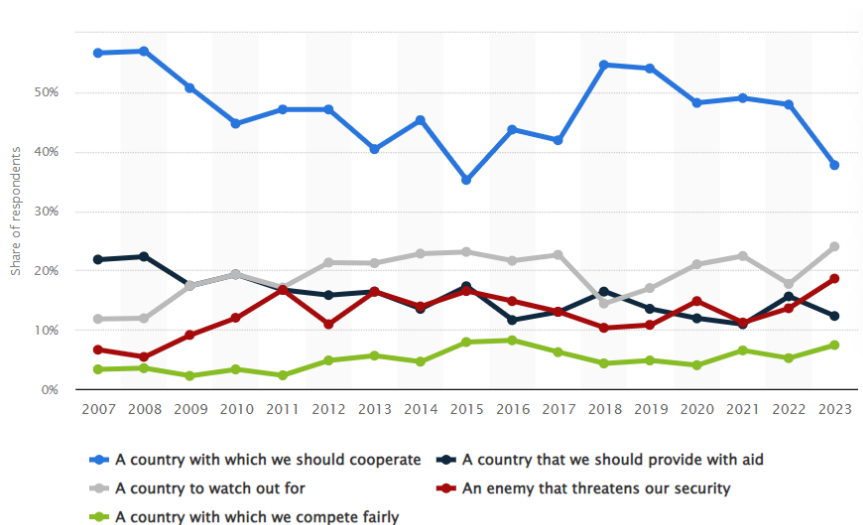
²⁵ SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

²⁶ SZE, Gwyneth. *The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement*. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

Vyzval k zastavení spolupráce se Severní Koreou ve vojenských záležitostech, které ohrožují mezinárodní mír, což odráží jeho rozhodnutí čelit severokorejským jaderným a raketovým hrozbám.²⁷

1.6.1 Výzvy a eskalace napětí

Během Yoonova působení dosáhlo napětí na Korejském poloostrově nejvyššího bodu za poslední roky, k čemuž přispěly agresivní jaderné snahy a provokativní akce Severní Koreje.²⁸

Graf 1: Vnímání Severní Koreje Jižní Koreou

Navzdory snahám o navázání kontaktů s Pchjongjangem, včetně výzev ke sjednocení, čelil Yoon stupňujícím se vojenským provokacím a nepřátelské rétorice ze strany Severu, což dále napínalo mezikorejské vztahy.²⁹

1.6.2 Mezinárodní vztahy a obranná spolupráce

Yoon se primárně zaměřil na posílení obranné spolupráce se Spojenými státy a vytvořil Jadernou poradní skupinu s cílem posílit odstrašení proti jaderným hrozbám ze strany

²⁷ *South Korea's Yoon says any military cooperation with North Korea must stop.* Online. Reuters. 2023. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/south-koreas-yoon-says-any-attempt-cooperate-militarily-with-north-korea-must-2023-09-06/>.

²⁸ *South Korea's Yoon vows to 'completely block' North's nuclear threat.* Online. Reuters. 2024. Dostupné z: <https://asia.nikkei.com/Politics/Defense/South-Korea-s-Yoon-vows-to-completely-block-North-s-nuclear-threat>.

²⁹ *South Korea's Yoon calls for unification of Peninsula, decries North's 'primary foe' tag.* Online. AA. 2024. Dostupné z: <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/south-korea-s-yoon-calls-for-unification-of-peninsula-decries-north-s-primary-foe-tag/3152425#>.

Severní Koreje. Vzhledem k pochybnostem o závazku Washingtonu Yoon zdůraznil význam silného obranného postoje pro zajištění bezpečnostních zájmů Jižní Koreje.³⁰

1.6.3 Severokorejské vměšování a propaganda

Yoonova administrativa obvinila Severní Koreu, že se prostřednictvím propagandy ve státních médiích pokouší zasahovat do jihokorejských parlamentních voleb líčit Yoona jako „fašistického diktátora“ a podněcovat politické rozpory.³¹

1.6.4 Yoonova vize sjednocení a regionálních vztahů

Yoon zopakoval výzvu ke sjednocení Korejského poloostrova a odsoudil nepřátelský postoj Severní Koreje vůči Jihu. Zdůraznil zlepšení vztahů s Japonskem a dalšími regionálními partnery, což signalizuje posun k širší spolupráci při řešení společných bezpečnostních výzev.³²

Éra Yoon Suk Yeola se vyznačuje zvýšeným napětím a politickou dynamikou, která byla charakterizována agresivním vojenským postojem Severní Koreje a snahou Jižní Koreje posílit obrannou spolupráci se Spojenými státy. Navzdory výzvam zůstal Yoon odhodlán hájit bezpečnostní zájmy Jižní Koreje a pokračovat v dialogu se Severní Koreou, což podtrhuje složitost mezikorejských vztahů v nestabilním regionálním kontextu.

1.7 Postoj ke sjednocení

Vztahy mezi Koreami zažily od dob vzájemného antagonismu během korejské války značný posun. Přestože bylo dosaženo pokroku, vztahy mezi Severní a Jižní Koreou zůstávají v podstatě stále napjaté a charakterizované faktickým uznáním vzájemné existence, omezitelným soužitím a rostoucí mírou vzájemné závislosti. K výrazné oboustranné závislosti nebo integraci však zatím nedošlo. Možnost sjednocení zůstává vzdálená a ani Severní, ani Jižní Korea o něm v blízké budoucnosti aktivně nejednají. Od

---

³⁰ *South Korea's Yoon vows to 'completely block' North's nuclear threat.* Online. Reuters. 2024. Dostupné z: <https://asia.nikkei.com/Politics/Defense/South-Korea-s-Yoon-vows-to-completely-block-North-s-nuclear-threat>.

³¹ *Seoul accuses North Korea of meddling in elections by 'belittling' Yoon Suk-yeol.* Online. NK NEWS. 2024. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2024/04/seoul-accuses-north-korea-of-meddling-in-elections-by-belittling-yoon-suk-yeol/>.

³² *Seoul accuses North Korea of meddling in elections by 'belittling' Yoon Suk-yeol.* Online. NK NEWS. 2024. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2024/04/seoul-accuses-north-korea-of-meddling-in-elections-by-belittling-yoon-suk-yeol/>.

historického summitu v červnu 2000 obě strany uznávají, že případné sjednocení bude pravděpodobně postupným a zdlouhavým procesem.³³

V Jižní Koreji by náhlé sjednocení mohlo mít neblahé důsledky pro hospodářství a společnost, mohlo by zvrátit desetiletí těžce vydobytého hospodářského pokroku a vyvolat sociální nepokoje. Severokorejsí představitelé naopak důrazně odmítají německý model absorpce ze strany Jihu, neboť by to znamenalo zánik jejich režimu a jejich pevných pozic v něm. Všechny sousední země severovýchodní Asie navíc dávají přednost postupné a mírové integraci Korejského poloostrova před sjednocením v případě náhlého kolapsu Severní Koreje, který by mohl vést k nestabilitě, masové migraci uprchlíků a hromadnému rozšiřování zbraní.³⁴

Navzdory diplomatickému úsilí vojenská konfrontace na Korejském poloostrově přetrvává. Sever i Jih zůstávají technicky ve válečném stavu, podél demilitarizované zóny (DMZ) jsou rozmístěny mohutné vojenské konvenční síly a přibývá důkazů, že Severní Korea disponuje jaderným potenciálem. Přítomnost desítek tisíc amerických vojáků v Jižní Koreji spolu s dalšími silami USA v asijsko-pacifickém regionu, které by mohly být v případě konfliktu nasazeny na Korejském poloostrově, podtrhuje křehkost bezpečnostní situace v regionu.³⁵

Severní Korea v posledních letech naznačila výrazný posun ve své politice vůči Jižní Koreji. Prosincové plenární zasedání strany v roce 2023 tuto změnu potvrdilo a formálně provedlo. Demolice Oblouku sjednocení v Pchjongjangu, významného symbolu korejského přátelství, přišla v době výrazných politických otřesů na Korejském poloostrově v roce 2023. Loňský rok byl ve znamení výrazného nárůstu napětí, jehož svědkem byl nejen samotný Korejský poloostrov, ale i širší indicko-pacifická oblast. Pod vedením Kim Jong-una nastoupila Severní Korea novou éru, která se přiklonila ke konfrontačnějšímu postoji vůči Jižní Koreji a zdůraznila nebezpečí válečného stavu. Tato změna politiky představuje zásadní odklon od předchozího důrazu na sjednocení poloostrova.³⁶

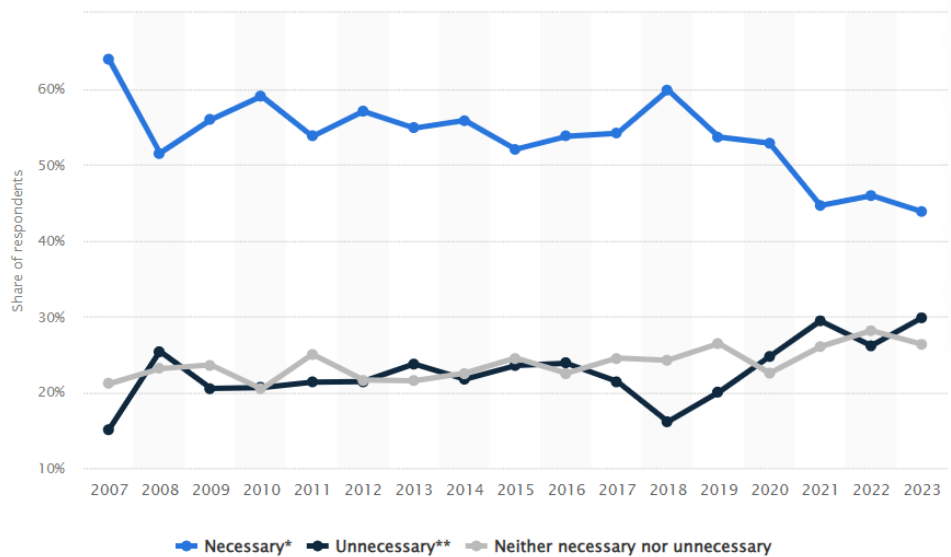
³³ ARMSTRONG, Charles K. Inter-Korean Relations in Historical Perspective. Online. *International Journal of Korean Unification Studies*. Roč. 2005, s. 19-20.

³⁴ ARMSTRONG, Charles K. Inter-Korean Relations in Historical Perspective. Online. *International Journal of Korean Unification Studies*. Roč. 2005, s. 19-20.

³⁵ ARMSTRONG, Charles K. Inter-Korean Relations in Historical Perspective. Online. *International Journal of Korean Unification Studies*. Roč. 2005, s. 19-20.

³⁶ *Brothers No More: Inter-Korean relations in the New Era*. Online. Modern Diplomacy. 2024. Dostupné z: <https://modern diplomacy.eu/2024/01/18/brothers-no-more-inter-korean-relations-in-the-new-era/>.

V současné situaci je pro Spojené státy a Jižní Koreu zásadní aktivně usilovat o mírový dialog se Severní Koreou, aby se předešlo další eskalaci konfliktu.³⁷

Graf 2: Postoj ke sjednocení z pohledu Jihokorejců

³⁷ *Brothers No More: Inter-Korean relations in the New Era*. Online. Modern Diplomacy. 2024. Dostupné z: <https://moderndiplomacy.eu/2024/01/18/brothers-no-more-inter-korean-relations-in-the-new-era/>.

2 TĚMA SEVERNÍ KOREJE V MĚNÍCÍ SE JIHOKOREJSKÉ KINEMATOGRAFII

Stejně tak jako v politice, nastaly v průběhu let výrazné změny i v samotné kinematografii.

2.1 Cenzura ve filmu

Po korejské válce vznikla v Jižní Koreji cenzura, která nedovolovala tvůrcům zobrazovat Severokorejce v pozitivním světle. Občas to vedlo až ke zadržení režisérů. Příkladem byl Lee Man-Hee, kterého zavřeli za jeho film *The Seven Female POWs* z roku 1965. Film popisuje příběh severokorejského policisty, který pomáhá lidem utéct před válkou, než se sám na konci vzdá Jihu.³⁸

Nástup vojenských režimů pod vedením Park Chung Hee (1961-1979) a Chun Doo Hwana (1980-1987) znamenal temnou kapitolu v dějinách korejské kinematografie, která se vyznačovala všudypřítomnou cenzurou. Za Parkovy vlády používala vláda cenzuru jako mocný nástroj k potlačení disentu a udržení ideologického konformismu.³⁹ Sponzorovali se filmy, které ukazovali severokorejskou brutalitu.⁴⁰ Zavedení prvního filmového zákona v roce 1962 předznamenalo novou éru kontroly, kdy přísná kritéria pro výrobu a registraci filmů účinně potlačila nezávislé hlasy v tomto odvětví. V průběhu 70. a 80. let 20. století cenzurní mechanismy ještě více přitvrdily, potlačily dissent a odsunuly filmaře na periferii politického diskurzu.⁴¹

2.1.1 Přechod k demokracii (1987-1992)

Celonárodní protesty v červnu 1987 představovaly přelomový okamžik v korejských dějinách, který urychlil politické reformy a postupný přechod k demokracii. Úsvit občanské vlády však okamžitě neznamenal éru neomezeného uměleckého vyjadřování. Cenzura byla sice oficiálně zrušena, ale pozůstatky starého režimu přetrvávaly a cenzurní mechanismy se přizpůsobovaly měnící se politické situaci. Příslib svobody byl zmírněn

---

³⁸ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

³⁹ PARK, Seung Hyun. *Film Censorship and Political Legitimation in South Korea, 1987-1992*. Online. *Cinema Journal*. 2002, roč. 2002, č. Vol. 42, No.1, s. 120-138.

⁴⁰ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁴¹ PARK, Seung Hyun. *Film Censorship and Political Legitimation in South Korea, 1987-1992*. Online. *Cinema Journal*. 2002, roč. 2002, č. Vol. 42, No.1, s. 120-138.

skutečností pokračujících státních zásahů, neboť politické orgány se snažily udržet kontrolu nad vyprávěním a formovat veřejný diskurz ve svůj prospěch.⁴²

2.1.2 Paradox svobody a kontroly

Uprostřed rétoriky demokratizace a kulturní liberalizace na sebe cenzura vzala paradoxní podobu, kdy politické orgány současně vyzdvihovaly přednosti umělecké svobody a zároveň uvalovaly omezení na nesouhlasné hlasy. Nový důraz vlády na kontrolu zobrazování průmyslových sporů, politického útlaku a zahraničního vlivu podtrhoval její pokračující snahu o politickou legitimitu. Filmoví tvůrci se potýkali s měnícími se obrysy cenzury a pohybovali se v prostředí plném rizik a nejistot, kde balancovali mezi snahou o sebevyjádření a státní kontrolou.⁴³

2.1.3 Odpor a subverze (konec 80.-začátek 90. let 20. století)

Tváří v tvář cenzuře se filmaři a aktivisté mobilizovali, aby se postavili státní kontrole, a využívali alternativní kanály k obcházení úřední kontroly a šíření nesouhlasných hlasů. Koncem 80. let se objevily filmy, které vznikaly mimo tradiční komerční kruhy a sloužily jako silný prostředek společenské kritiky a politického disentu. Cenzura však zůstávala hrozivou překážkou a filmaři byli nuceni procházet labyrintem předpisů a zákazů. Navzdory těmto problémům tito filmoví rebelové vytrvale usilovali o uměleckou autonomii a využívali své umění k tomu, aby zpochybňovali zakořeněná vyprávění a složitost korejské společnosti.⁴⁴

Ačkoli éra otevřené autoritářské kontroly možná již pominula, cenzura nadále vrhala dlouhý a trvalý stín na trajektorii korejské kinematografie. V tomto pokračujícím boji zůstávali filmaři neochvějně odhodláni zpochybňovat zakořeněná vyprávění, posilovat hlasy marginalizovaných skupin a prosazovat zásady umělecké svobody a sociální kritiky. Vzhledem k tomu, že se cenzura stále vyvíjela v reakci na měnící se společensko-

---

⁴² PARK, Seung Hyun. Film Censorship and Political Legitimation in South Korea, 1987-1992. Online. *Cinema Journal*. 2002, roč. 2002, č. Vol. 42, No.1, s. 120-138.

⁴³ PARK, Seung Hyun. Film Censorship and Political Legitimation in South Korea, 1987-1992. Online. *Cinema Journal*. 2002, roč. 2002, č. Vol. 42, No.1, s. 120-138.

⁴⁴ PARK, Seung Hyun. Film Censorship and Political Legitimation in South Korea, 1987-1992. Online. *Cinema Journal*. 2002, roč. 2002, č. Vol. 42, No.1, s. 120-138.

politickou dynamiku, zůstávala osud korejské kinematografie neoddělitelně spjat s širším bojem za svobodu projevu a demokratické hodnoty.⁴⁵

2.2 Korejská nová vlna

Korejská nová vlna vznikla koncem 80. let 20. století jako reakce na demokratizaci korejské společnosti a liberalizaci politiky dovozu filmů. Bylo to období výrazných změn jak v politické krajině, tak ve filmovém průmyslu, které se vyznačovalo odporem proti pozůstatkům vojenské diktatury a přílivem hollywoodských filmů.⁴⁶

2.2.1 Červnové demokratické hnutí a odpor proti přímé distribuci

Červnové hnutí za demokracii v roce 1987, které vedlo k zavedení přímých prezidentských voleb, vytvořilo v Jižní Koreji atmosféru společenských a politických změn. Rozkol mezi kandidáty opozičních stran v následných prezidentských volbách však prodloužil uchopení moci vojenskou diktaturou a oddálil tak plné uskutečnění demokracie.⁴⁷

Současně liberalizace dovozu zahraničních filmů v roce 1986 umožnila hollywoodským společnostem přímou distribuci filmů v Koreji, což ohrozilo autonomii místního filmového průmyslu. Uvedení filmu „Osudová přitažlivost“ americkým distributorem v roce 1988 vyvolalo odpor korejských filmařů a intelektuálů, kteří se obávali narušení národní identity a kulturní suverenity.⁴⁸

2.2.2 Zrození nového hnutí v korejské kinematografii

Na pozadí těchto událostí se v korejském filmovém průmyslu objevila nová generace filmařů, kteří se snažili nově definovat vztah mezi kinematografií a společností. Režiséři jako Park Kwang-su, Jang Sun-woo, Chung Ji-young a Lee Myung-se se pustili do zkoumání dříve tabuizovaných témat.⁴⁹

---

⁴⁵ PARK, Seung Hyun. Film Censorship and Political Legitimation in South Korea, 1987-1992. Online. *Cinema Journal*. 2002, roč. 2002, č. Vol. 42, No.1, s. 120-138.

⁴⁶ *Korean New Wave*. Online. Korean Film Archive. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/story/EQUxw3Yiph4A8A?hl=en>.

⁴⁷ *Korean New Wave*. Online. Korean Film Archive. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/story/EQUxw3Yiph4A8A?hl=en>.

⁴⁸ *Korean New Wave*. Online. Korean Film Archive. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/story/EQUxw3Yiph4A8A?hl=en>.

⁴⁹ *Korean New Wave*. Online. Korean Film Archive. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/story/EQUxw3Yiph4A8A?hl=en>.

Jejich cílem bylo reflektovat měnící se dynamiku korejské společnosti a vytvořit jedinečnou estetiku korejské kinematografie v postdiktátorské éře.⁵⁰ Chung Ji-young natočil v roce 1990 film *North Korean Partisan in South Korea*, který vypráví příběh severokorejského partyzána. V tomto období postupně končí éra sociálního realismu.⁵¹

2.2.3 Vývoj a konec korejské nové vlny

Korejská nová vlna zažívala rozkvět v 90. letech 20. století, což se shodovalo s přechodem Jižní Koreje k formální demokracii a ekonomickému růstu. Finanční krize v roce 1997 a nástup neoliberalismu však přinesly filmovému průmyslu nové výzvy. Přesto se v této éře objevily filmové trháky a nová generace vizionářských režisérů jako Kang Je-kyu, Bong Joon-ho a Park Chan-wook.⁵²

Koncem 90. let 20. století dosáhla korejská nová vlna svého vrcholu, což bylo přibližně deset let od červnového demokratického hnutí. Změny ve filmové politice, jako například zrušení cenzury a zavedení systému hodnocení (12+,15+,18+), dále proměnily filmový průmysl a připravily půdu pro další fázi vývoje korejské kinematografie.⁵³

2.3 Sunshine éra (1990-2000)

Sunshine éra představuje období vzestupu korejského filmu na mezinárodní scéně, které bylo charakterizováno řadou významných filmů a režisérů. Během této éry se korejské filmy začaly výrazněji prosazovat na filmových festivalech po celém světě a získávaly mezinárodní uznání.

Sunshine éra byla také dobou, kdy se v korejském filmovém průmyslu začaly prosazovat nové talenty a experimentální přístupy k filmové tvorbě. V této době se začaly formovat také některé dlouhodobější tendence, jako je například důraz na silné příběhy a charaktery, které se často zaměřují na témata jako je rodina, láska a společenské problémy.⁵⁴

---

⁵⁰ *Korean New Wave*. Online. Korean Film Archive. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/story/EQUxw3Yiph4A8A?hl=en>.

⁵¹ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁵² *Korean New Wave*. Online. Korean Film Archive. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/story/EQUxw3Yiph4A8A?hl=en>.

⁵³ *Korean New Wave*. Online. Korean Film Archive. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/story/EQUxw3Yiph4A8A?hl=en>.

⁵⁴ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

Politická situace se promítla i do tehdejší kinematografie inspirované tou světovou. Například v podobě filmu od Kang Jae-gyua *Shiri*, který vznikl v roce 1999 a nastiňuje honičku za severokorejským nájemným vrahem během mírových dohod mezi státy. Film byl divácky velice úspěšný díky kombinaci inspirace Hollywoodem a pojednáváním o aktuálním tématu. *Shiri* se stal základním kamenem pro novou éru jihokorejské kinematografie a jejich vysokorozpočtových trháků.⁵⁵

Ve stejnou dobu se na popředí dostávají i díla prvních absolventů Korejské filmové školy, kteří se inspiroují evropskou, ale hlavně hongkongskou, tvorbou a přináší tak do země opět po několika dekádách žánrovou pestrost. Tomuto období se říká renezanze korejské kinematografie.⁵⁶

2.4 Renezanze korejské kinematografie alias Hallyu (konec 90. let-do dnes)

Období renesance korejské kinematografie, které započalo koncem korejské nové vlny, představuje v dějinách korejské kinematografie přelomové období.⁵⁷

2.4.1 Zkoumání rozmanitých žánrů

Ústředním bodem renesance korejské kinematografie bylo zkoumání rozmanitých žánrů a témat, které byly dříve v korejské kinematografii málo zastoupeny. Filmaři se pustili do širokého spektra žánrů, včetně artových filmů, akčních thrillerů, historických dramát a komedií, a vyhověli tak různým diváckým preferencím. V tomto období vzniká film režiséra Park Chan-wooka „*Joint Security Area*“ (2000) který se stal nejvíce výdělečným filmem všech dob pouze dva měsíce od své premiéry. Zabývá se přátelstvím mezi vojáky Jižní a Severní Koreje v demilitarizované zóně, které ale končí obrovským krveprolítím.⁵⁸

---

⁵⁵ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁵⁶ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁵⁷ CHOI, Jinhee. Online. In: *The South Korean Film Renaissance*. Wesleyan University Press, 2010, s. 15-164.

⁵⁸ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

Film rychle přechází od akcentuace nepřátelství k podpoře spolupráce a naznačuje, že situace může být vylepšena, pokud obě strany spojí své síly. Toto je výrazný kontrast k filmům, které se objevují mnohem později (kolem roku 2010).⁵⁹

2.4.2 Inovativní přístupy k vyprávění příběhů

Charakteristickým rysem renesance korejské kinematografie byly inovativní přístupy k vyprávění příběhů, které filmaři používali. Režiséři jako Bong Joon-ho a Park Chan-wook posouvali tvůrčí hranice, experimentovali se strukturami vyprávění a mísili žánry, aby přinesli poutavé a myšlenkově podnětné filmové zážitky.

2.4.3 Řešení sociálních a politických problémů

Filmy renesance korejské kinematografie často sloužily jako pronikavá reflexe sociální a politické reality současné korejské společnosti. Témata jako třídní nerovnost, korupce a složitost mezikorejských vztahů byla zkoumána s nuancemi a hloubkou a nabízela pronikavé komentáře k naléhavým otázkám.

2.4.4 Mezinárodní uznání a vliv

Korejské filmy získaly významné mezinárodní uznání a vliv na prestižních filmových festivalech a upoutaly pozornost světového publika. Díla jako „Oldboy“, „Memories of Murder“ a „The Host“ dosáhla širokého uznání a upevnila pozici Koreje jako mocnosti světové kinematografie.⁶⁰

2.4.5 Vývoj filmového průmyslu

Renesance korejské kinematografie byla důležitým milníkem změn v korejském filmovém průmyslu a nastartovala éru růstu, inovací a diverzifikace. Nezávislí filmaři a producenti získali větší autonomii a tvůrčí kontrolu, což vedlo k rozšíření odvážných a průkopnických filmových počínů. Přijetím nově objevené tvůrčí svobody a posouváním tvůrčích hranic zanechali korejští filmaři nerasmazatelnou stopu v celosvětové kinematografii a formovali její vývoj pro další generace.⁶¹

---

⁵⁹ *Conflict with North Korea in South Korean Cinema*. Online. The Artifice. 2019. Dostupné z: <https://the-artifice.com/north-korea-cinema/>.

⁶⁰ CHOI, Jinhee. Online. In: *The South Korean Film Renaissance*. Wesleyan University Press, 2010, s. 15-164.

⁶¹ CHOI, Jinhee. Online. In: *The South Korean Film Renaissance*. Wesleyan University Press, 2010, s. 15-164.

2.4.6 Důležitá jména a filmy tohoto období

Uznávání filmoví tvůrci jako Bong Joon-ho, Park Chan-wook a Lee Chang-dong sehráli zásadní roli při budování pověsti Jižní Koreje jako globálního hráče filmového průmyslu. Jejich díla představují jedinečné metody vyprávění, estetické cítění a tematickou hloubku charakteristickou pro jihokorejskou kinematografii. Filmy Bong Joon-hoa, včetně snímků „Parasite“, „Snowpiercer“ a „Memories of Murder“, získaly uznání kritiků a mezinárodní ocenění, což ho vyneslo do pozice celosvětově uznávaného autora. Stejně tak filmy Park Chan-wooka, jako jsou „Oldboy“, „The Handmaiden“ a „Thirst“, zaujaly diváky po celém světě svým odvážným vyprávěním a vizuálním stylem a získaly uznání na prestižních filmových festivalech.

Lee Chang-dong, známý svými introspektivními a emocionálně působivými dramaty jako „Burning“, „Poetry“ a „Secret Sunshine“, si rovněž získal obrovské uznání za své silné dějové linie a režisérskou zručnost. Tito a další tvůrci přispěli k diverzifikaci a obohacení jihokorejské kinematografie a svými poutavými příběhy a filmařským uměním přilákali světové publikum.⁶²

Úspěch jihokorejských filmů na prestižních mezinárodních filmových festivalech, jako jsou Cannes, Berlín a Benátky, navíc podtrhuje uměleckou hodnotu a tvůrčí plodnost tohoto odvětví. Ocenění a nominace, které jihokorejští filmaři a jejich díla získávají, nejen vyzdvihují individuální talenty, ale také posilují pověst země jako centra filmového umění na světové scéně.⁶³

2.4.6.1 *Oldboy* (2003)

Film Park Chan-wooka „Oldboy“ získal po svém uvedení do kin uznání filmových kritiků a v roce 2004 získal hlavní cenu na filmovém festivalu v Cannes. Jeho odvážný příběh, vizuálně silné vyprávění a ohromující kamera vzbudily ohlas u diváků i kritiků a Park Chan-wook se díky nim zařadil mezi přední osobnosti světové kinematografie. Oldboy získal uznání i na dalších mezinárodních filmových festivalech, čímž si upevnil status moderní klasiky a pověst Park Chan-wooka jako vizionářského režiséra.

---

⁶² LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

⁶³ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

2.4.6.2 *Burning (2018)*

Film Lee Chang-donga „Burning“ měl premiéru na filmovém festivalu v Cannes v roce 2018, kde se ucházel o Zlatou palmu. Film natočený podle povídky Haruki Murakamiho získal velké uznání pro svou pohlcující atmosféru, propracované herecké výkony a hloubku tematiky. Přestože film Burning Zlatou palmu nezískal, získal uznání kritiků a upevnil Lee Chang-dongovu pověst jednoho z nejuznávanějších jihokorejských režisérů.

2.4.6.3 *Parasite (2019)*

Film Bong Joon-hoa „Parasite“ se zapsal do historie tím, že v roce 2019 získal Zlatou palmu na filmovém festivalu v Cannes, což znamenalo, že nejvyšší festivalové ocenění získal poprvé jihokorejský film. Jeho ostře pojatý sociálně kritický komentář, mistrovská režie a herecké výkony sklidily všeobecné uznání a vynesly Bong Joon-hoa na mezinárodní scénu. Snímek Parasite dále sbíral četná ocenění a nominace na dalších mezinárodních festivalech, včetně Oscarů, kde se opět zapsal do historie, když získal Oscara za nejlepší film, režii, původní scénář a nejlepší mezinárodní film.

Celkově lze říci, že uznání jihokorejské kinematografie na mezinárodních filmových festivalech, zejména prostřednictvím děl režisérů, jako jsou Bong Joon-ho, Park Chan-wook a Lee Chang-dong, sehrálo klíčovou roli při zvyšování povědomí o tomto odvětví a představení jeho umělecké kvality divákům po celém světě.

2.5 Filmy za vlády konzervativních prezidentů: 2008-2016

V roce 2008 byl severokorejskými vojáky zastřelen jihokorejský turista, který navštívil horu Kumgang na severu země. Do té doby jihokorejská vláda uplatňovala vůči Severu „sluneční politiku“ a kladla důraz na angažovanost. Ta zahrnovala humanitární pomoc z jihu a zvýšenou hospodářskou výměnu.⁶⁴

V roce 2010 se vztahy mezi Severní a Jižní Koreou změnily. Byla napadena a potopena jihokorejská válečná loď Cheonan. Jihokorejská vláda obvinila Severní Koreu, že na loď vypálila torpédo. Severní Korea však toto obvinění popřela, o čemž tehdy informoval deník The New York Times ve svých článcích.⁶⁵

---

⁶⁴ *Conflict with North Korea in South Korean Cinema*. Online. The Artifice. 2019. Dostupné z: <https://the-artifice.com/north-korea-cinema/>.

⁶⁵ *Conflict with North Korea in South Korean Cinema*. Online. The Artifice. 2019. Dostupné z: <https://the-artifice.com/north-korea-cinema/>.

Jihokorejský prezident se rozhodl zaujmout vůči Severu tvrdý postoj a pozastavil veškerou mezikorejskou spolupráci tzv. opatřením „24.května“. Tato změna politiky znamenala zlom ve vztazích mezi Severem a Jihem, což se odrazilo i v tehdejší kinematografii.

Na rozdíl od smířlivého přístupu Moonovy vlády byli konzervativci Lee Myung-bak (2008-2013) a Park Geun-hye (2013-2016) mnohem méně ochotni podporovat uvolnění vztahů mezi Soulem a Pchjongjangem.⁶⁶

Nicméně za éry Lee Myung-baka byly filmy opatrnější a Severní Koreu a její obyvatele zcela neočerňovaly. Ve filmu režiséra Johna H. Leeho z období korejské války „71: Into the Fire“ (2010) se studentští vojáci pokoušejí ubránit město Pohang v počátečních fázích konfliktu a severokorejský velitel váhá s útokem na školu, kterou mladí vojáci brání. Podobně filmy jako „Secret Reunion“ (2010) a „The Front Line“ (2011) režiséra Jang Hoona přistupují ke korejskému lidu více humanisticky, kde je hlavním antagonistou samotná válka.⁶⁷

Film „Secret Reunion“ vyšlapal cestu několika špionážním filmům: „The Berlin File“ režiséra Ryoo Seung-wana (2013), „The Suspect“ režiséra Won Shin-yuna (2013), „Commitment“ režiséra Park Hong-sooa (2013) a „Secretly Greatly“ režiséra Jang Cheol-sooa (2013), které byly uvedeny ve stejném roce a krátce po nástupu Kim Čong-una k moci. Severokorejci v těchto filmech jsou nakonec zrazeni mocenskou strukturou na Severu, která o ně jako o jednotlivce nemá zájem. Diváci mají s jejich situací soucítit.⁶⁸

Filmy zobrazují mezikorejské vztahy, které se mění od nepřátelství k usmíření, ale pak se opět vracejí k nepřátelství, přestože postavy ve filmech po určitou dobu spolupracují. To odráží postoj Jihokorejců ke smíření se současným rozdělením země. Tento sílící trend byl patrný i v průzkumu vnímání znovusjednocení, který v roce 2012 provedla Soulská národní univerzita. V devadesátých letech vyjádřilo 92 % Jihokorejců podporu

---

⁶⁶ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK.* Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁶⁷ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK.* Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁶⁸ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK.* Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

znovusjednocení se Severem. V roce 2012 se tento podíl změnil na 47 %. Usmíření a sjednocení bylo vnímáno méně příznivě.⁶⁹

To se shoduje s myšlenkou, že jihokorejská kinematografie významně souvisí s tím, jak Jihokorejci vnímají Severní Koreu. Zvýšené konflikty mezi oběma zeměmi způsobily, že filmy, které končily spoluprací a usmířením mezi Severem a Jihem, byly méně důvěryhodné a tím pádem i méně sledované sledované.⁷⁰

Proto byli umělci za Parkovy vlády označováni za progresivní a filmy odrážely antagonističtější postoj k Severní Koreji. Některé filmy z tohoto období zdůrazňovaly nestálé vztahy mezi oběma Koreami, jako například „Northern Limit Line“ od Kim Hak-soona (2015), který se zaměřil na druhou bitvu u Yeonpyeongu v roce 2002, jednu z nejvážnějších konfrontací mezi Severem a Jihem od korejské války.⁷¹

V této době byl do kin uveden také film „Operation Chromite“ od Johna H. Leea (2016), který se zaměřil na události bitvy u Incheonu v roce 1950. Repetitivní antikomunistické filmy z 60. let 20. století kladly menší důraz na to, co mají země a lidé společného.⁷²

V letech 2008-2016, především za konzervativních vlád Lee Myung-baka (2008-2013) a Park Geun-hye (2013-2016), docházelo k případům cenzury a vládního ovlivňování médií a umění, včetně filmů. Vláda, zejména za vlády Park Geun-hye, údajně sestavila černou listinu umělců a filmařů považovaných za progresivní nebo kritické vůči vládní politice.⁷³

Tato cenzura se často projevovala nenápadnými způsoby, například zadržováním financování nebo podpory projektů kritizujících vládu nebo její postoj k Severní Koreji. Navzdory těmto problémům však filmaři často nacházeli kreativní způsoby, jak se s citlivými tématy vypořádat, i když opatrně. Některé filmy mohly čelit kontrole nebo se

---

⁶⁹ *Conflict with North Korea in South Korean Cinema*. Online. The Artifice. 2019. Dostupné z: <https://the-artifice.com/north-korea-cinema/>.

⁷⁰ *Conflict with North Korea in South Korean Cinema*. Online. The Artifice. 2019. Dostupné z: <https://the-artifice.com/north-korea-cinema/>.

⁷¹ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁷² *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁷³ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

setkat s překážkami při výrobě či distribuci, pokud byly považovány za příliš kritické nebo kontroverzní.⁷⁴

Ačkoli tedy v tomto období možná neexistovala explicitní cenzura zaměřená přímo na filmy s tematikou vztahů mezi Severem a Jihem, určitě existovaly širší tlaky a omezení uměleckého vyjádření, které mohly nepřímo ovlivnit způsob, jakým byla tato témata v kinematografii zobrazována.⁷⁵

2.6 Téma Severní Koreje ve filmu posledních let: 2017-2024

Během působení prezidenta Moon Jae-ina (2017-2022) vznikla v jihokorejském filmovém průmyslu řada filmových trháků, které se zabývaly vztahy mezi Severní a Jižní Koreou a zasazovaly je do širšího geopolitického kontextu.⁷⁶

Film *Steel Rain* (2017) a jeho pokračování *Steel Rain 2: Summit* (2020) nabídly unikátní obraz složitých vztahů mezi oběma Koreami a dalšími významnými hráči v regionu a USA. „*Steel Rain*“ zobrazoval americký jaderný útok na Sever po převratu v Pchjongjangu, zatímco „*Steel Rain 2*“ ukazoval únos vedoucích představitelů obou Korejí a USA na severokorejské ponorce v období napjatých vztahů mezi Jižní Koreou a Japonskem. Mnozí diváci si všimli paralel mezi impulzivním ztvárněním amerického prezidenta Angusem Macfadyenem a Donaldem Trumpem.⁷⁷

Další film, „*Take Point*“ (2018) režiséra Kim Byung-wooa, sledoval nájemného vraha najatého CIA k tomu, aby odstranil nejvyššího vůdce Severní Koreje. „*Illang: The Wolf Brigade*“ (2018) režiséra Kim Jee-woona se odehrával ve světě, kde se USA, Rusko, Čína a Japonsko postavily proti sjednocení.⁷⁸

---

⁷⁴ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁷⁵ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁷⁶ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁷⁷ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁷⁸ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

Některé z těchto filmů lze označit za protiamerické, například „Swing Kids“ (2018) režiséra Kang Hyung-chula, který zobrazoval americké vojáky střílející na neozbrojenou skupinu tanečníků v táboře v Geoje. Tyto filmy odrážely, jak vnější síly, včetně USA, mohou eskalovat napětí mezi Severem a Jihem.⁷⁹

Jihokorejské filmy zaměřené na Severní a Jižní Koreu však čerpaly napětí z různých postav a míst. Například ve filmu *The Spy Gone North* (2018) režiséra Yoon Jong-bina byl hlavním antagonistou samotný politický systém Jižní Koreje, neboť jedna postava se – s jistou pomocí Severu – snažila vyvolat mezikorejské napětí před nadcházejícími volbami proti Kim Dae-jungovi.⁸⁰

Klíčovým prvkem filmu byl vztah mezi jihokorejským agentem, kterého ztvárnil Hwang Jung-min, a vysoce postaveným severokorejským úředníkem, jehož ztvárnil Lee Sung-min. Tento druh „kamarádké“ zápletky v mezikorejských vztazích byl ostatně běžným prvkem mnoha významných jihokorejských filmů: „Joint Security Area“ (2000), „Secret Reunion“ (2010), „The Berlin File“ (2013), „Confidential Assignment“ (2017), „Steel Rain“ (2017), „Ashfall“ (2019) a „Escape from Mogadishu“ (2021).⁸¹

Film „Escape from Mogadishu“ se zaměřuje na jihokorejské a severokorejské velvyslance v Somálsku, kteří musí spolupracovat, aby dostali své zaměstnance z Mogadiša, když se země v roce 1991 propadá do občanské války. Film dojemně ilustruje spojení mezi severokorejskými a jihokorejskými postavami ve scéně, kdy společně večeří na jihokorejském velvyslanectví, nicméně v závěru nastupují každý do jiného autobusu a po bezpečném útěku ze somálské válečné zóny míří opačným směrem.⁸²

---

⁷⁹ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁸⁰ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁸¹ *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

⁸² *North Korea on the silver screen: How South Korean films portray the DPRK*. Online. NK NEWS. 2022. Dostupné z: <https://www.nknews.org/2022/01/north-korea-on-the-silver-screen-how-south-korean-films-portray-the-dprk/>.

2.7 Vyobrazování severokorejských postav v jihokorejské kinematografii

Severokorejské postavy v jihokorejské kinematografii hrály v průběhu let různé role, které odrážely vývoj politické, sociální a kulturní dynamiky mezi oběma Koreami.⁸³

2.7.1 Antagonisté a špioni

Historicky byli Severokorejci často zobrazováni jako záporné postavy nebo špioni, což odráželo napětí mezi oběma zeměmi. Filmy jako „Shiri“ (1999) zobrazovaly severokorejské agenty infiltrující se do Jižní Koreje, což do příběhu vnášelo prvky napětí a špionáže.⁸⁴

2.7.2 Komplexní postavy

S rozvojem jihokorejské kinematografie se vyvíjelo i zobrazování severokorejských postav. Začaly být zobrazovány jako komplexnější osobnosti s vlastními motivacemi, problémy a lidskostí. Například snímek „J.S.A.“ (2000) ukázal lidskou stránku severokorejských vojáků umístěných v demilitarizované zóně a zdůraznil téma přátelství a lidskosti navzdory politickým rozdílům.⁸⁵

2.7.3 Oběti útlaku

Některé filmy zobrazovaly severokorejské postavy jako oběti útlaku, a to zejména ty, které zběhly do Jižní Koreje. Tyto postavy se často snaží přizpůsobit novému prostředí a čelí diskriminaci nebo špatnému zacházení, což osvětluje obtíže, s nimiž se uprchlíci setkávají. Příklad takovýchto postav je k vidění ve filmu „Steel Rain“ (2017).⁸⁶

2.7.4 Symbolika a metafora

Severokorejské postavy jsou také používány jako symboly pro zobrazení závažnějších témat, jako je rozdělení, znovusjednocení a touha po míru. Ve filmu „Crossing“ (2008) byl zkoumán hladomor v Severní Koreji a jeho dopad na jednotlivce, přičemž putování

---

⁸³ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

⁸⁴ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

⁸⁵ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

⁸⁶ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

hlavního hrdiny bylo použito jako metafora pro širší sociální a politické problémy mezi oběma Koreami.⁸⁷

2.7.5 Kritika politiky a společnosti

V nedávných filmech byly severokorejské postavy využity ke kritice politického systému, společenských norem a ideologických rozdílů. Režiséři jako Kim Ki-duk využívají severokorejské postavy k tomu, aby upozornili na korupci, pokrytectví a morální úpadek jihokorejské společnosti jako reakci na současné společenské problémy.⁸⁸

2.7.6 Hrdinové a ochránci

V některých filmech jsou severokorejské postavy zobrazovány jako hrdinové nebo ochránci, kteří se vymykají stereotypům a nabízejí alternativní perspektivu. Filmy jako „Confidential Assignment“ (2017) zobrazovaly severokorejské agenty, kteří spolupracují se svými jihokorejskými protějšky v boji proti společným hrozbám, a zdůrazňovaly tak motivy spolupráce a jednoty.⁸⁹

Zobrazování severokorejských postav v jihokorejských filmech se v průběhu času měnilo a odráželo měnící se postoje, politické klima a sociální dynamiku. Zatímco dříve byly často zobrazovány v záporných nebo nepřátelských rolích, v současné době je patrný rostoucí trend vykreslovat je jako komplexnější a vícerozměrné jedince, kteří jsou schopni ztělesnit řadu rolí a témat v rámci filmových vyprávění.⁹⁰

---

⁸⁷ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

⁸⁸ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

⁸⁹ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

⁹⁰ HUSARSKI, Roman. Online. In: *From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema*. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

3 EKONOMICKÁ SITUACE V JIŽNÍ KOREJI OD 90. LET A JEJÍ Vliv NA KINEMATOGRAFII

V roce 1992 se Kim Young Sam ujal prezidentského úřadu v Jižní Koreji s cílem vymýtit korupci a osvobodit zemi od dlouhotrvající diktatury. Proslul svým celoživotním bojem za demokracii, v němž pokračoval i po skončení svého prezidentství v roce 1998 prostřednictvím různých mezinárodních angažmá.⁹¹

V téže roce Kim zavedl protikorupční kampaň zaměřenou na reformu systému chaebolů, tvořeného velkými korejskými konglomeráty, které ovládaly ekonomiku. Tento systém považoval za zastaralý a prosazoval, aby se společnosti více zaměřily na globální expanzi než na domácí růst. Kromě toho zavedl systém finančních transakcí, který vyžadoval používání skutečných jmen, čímž zabránil vytváření falešných účtů a zkomplikoval předávání úplatků od chaebolů politikům. Během svého působení se Kim snažil udržet mír se Severní Koreou prostřednictvím dohody s tehdejším americkým prezidentem Billem Clintonem, který uvažoval o vojenské operaci proti Severní Koreji. Kim také vyjádřil svůj jasný postoj vůči japonským politikům, kteří odmítali přijmout jakoukoli odpovědnost za své činy během druhé světové války.⁹²

V roce 1993 Kim zahájil finanční reformy, které povolovaly komerční banky a krátkodobé půjčky. Tato reforma však vedla k rozsáhlému poskytování úvěrů firmám, které nebyly schopny své půjčky splácet, což mělo za následek masivní bankrot mnoha společností nebo jejich převzetí většími korporacemi.⁹³

Roku 1997 vyšly najevo problémy s korupcí a hospodářskými nedostatky v důsledku nechvalně proslulého skandálu Hanbo, do něhož byl zapleten prezidentův syn a který vedl k nedůvěře veřejnosti vůči Kim Young Samovi. V lednu 1997 začal dominový efekt bankrotů, který zahájila společnost Hanbo, následovaná společností Kia, která musela být nakonec v říjnu téhož roku znárodněna. Tento kolaps, který se časově překrýval s asijskou finanční krizí, odradil zahraniční investory, a způsobil, že Korea během několika dní

---

⁹¹ *Overview of the Korean economy in the 1980s and 1990s.* Online. LEE, Jinsoo. K Developedia. 2013. Dostupné z: <https://www.kdevelopedia.org/Development-Overview/official-aid/overview-koreeconomy-1980s-1990s--201412170000439.do>.

⁹² *Overview of the Korean economy in the 1980s and 1990s.* Online. LEE, Jinsoo. K Developedia. 2013. Dostupné z: <https://www.kdevelopedia.org/Development-Overview/official-aid/overview-koreeconomy-1980s-1990s--201412170000439.do>.

⁹³ *Overview of the Korean economy in the 1980s and 1990s.* Online. LEE, Jinsoo. K Developedia. 2013. Dostupné z: <https://www.kdevelopedia.org/Development-Overview/official-aid/overview-koreeconomy-1980s-1990s--201412170000439.do>.

ztratila značné procento svých akcií. Tento pokles vedl ke krachu i největších korejských společností, jako jsou Samsung Motors a Daewoo Motors.⁹⁴

V listopadu 1997 Kim promluvil k lidu v souvislosti s krizí a obvinil z ní jak podniky, tak zaměstnance, což přispělo k tomu, že se stal nejméně oblíbeným prezidentem, dokud ho v roce 2016 nepřekonala Park Geun-hye.⁹⁵

Dne 3. prosince 1997 byla vláda nucena požádat o pomoc Mezinárodní měnový fond (IMF), který Jižní Koreji poskytl záchranný balíček ve výši téměř 60 miliard dolarů. Korejská vláda zahájila reformy finančního sektoru, které vedly k uzavření nebo konsolidaci 787 finančních institucí do poloviny roku 2003. V důsledku této krize se poměr státního dluhu k HDP více než zdvojnásobil z 13 % na 30 %.⁹⁶

3.1 Vliv ekonomické krize na kinematografii v 90. letech

Od 60. do konce 80. let 20. století procházela Jižní Korea fází industrializace zaměřené na vývoz. Úkolem médií bylo prosazovat národní zájmy pod kontrolou vojenské vlády, která média přísně regulovala. Průmysl se soustředil na výrobu a kultura se věnovala jen minimální pozornost.⁹⁷

V 90. letech 20. století vedla demokratizace k deregulaci v mediálním sektoru, což v roce 1991 vyústilo v založení nové komerční televize. Jihokorejská média zaznamenala v letech 1987-1994 pozitivní nárůst sledovanosti. Významný průlom však přišel až se zavedením kabelové televize v roce 1995, která byla spravována chaeboly.⁹⁸

V roce 1995 zavedla Jižní Korea kabelovou televizi, jejíž kanály si rozdělily největší korejské společnosti. Hlavním cílem bylo podporovat místní kulturu a omezit zahraniční obsah na maximálně 30 %. Národní kabelové stanice vznesly požadavek na zvýšení

---

⁹⁴ *Overview of the Korean economy in the 1980s and 1990s*. Online. LEE, Jinsoo. K Developedia. 2013. Dostupné z: <https://www.kdevelopedia.org/Development-Overview/official-aid/overview-koreeconomy-1980s-1990s--201412170000439.do>.

⁹⁵ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

⁹⁶ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

⁹⁷ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

⁹⁸ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

procenta zahraničního obsahu z důvodu nedostatečné korejské produkce nebo na oddálení zavedení kabelové televize na rok 2000, kdy bude Korea programově lépe připravena.⁹⁹

Zahraněční tvorba na korejském trhu dominovala a přitahovala diváky výrazně více než domácí produkce. Zatímco pouze pět korejských filmů ročně přilákalo více než 100 000 diváků, hollywoodské trháky snadno překonávaly milionovou hranici. Tento trend začal v roce 1988 přímou distribucí hollywoodských filmů, výsledkem čehož byl v roce 1987 53% podíl na trhu, který se do roku 1994 zvýšil na 80 %. Nástup domácího videa v roce 1988 výrazně ovlivnil návštěvnost místních kin.¹⁰⁰

V roce 1993 tvořily hollywoodské produkce 92 ze 100 nejpůjčovanějších filmů, přičemž v dětských preferencích dominovaly japonské animované filmy a hongkongská produkce oslovovala teenagery a mladé dospělé. Obliba zahraničních filmů měla výrazný vliv na korejskou filmovou produkci, která se snížila ze 121 filmů v roce 1991 na pouhých 63 v roce 1994. Navíc po nástupu hollywoodské distribuce zkrachovalo více než 10 korejských filmových producentů, zatímco hollywoodští distributoři zaznamenali 60% roční nárůst příjmů z korejského trhu.¹⁰¹

V tomto období se otevřel mezinárodní trh se službami, který přísně prosazoval dodržování autorských práv podle Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT), jejíž stranou byla i Korea. Tato dohoda se vztahovala na oblast financí, komunikací, stavebnictví, velkoobchodu, dopravy a cestovního ruchu.¹⁰²

Jižní Korea byla nadále pod tlakem USA, aby vytvořila televizní sektor. Rychlý nástup nových technologií představoval pro korejskou tvorbu další krizi. Spuštění satelitní televize v sousedních zemích v roce 1996 a digitální satelitní vysílání plánované v Japonsku na rok 1997 zvýšilo počet zahraničních kanálů v korejské televizi.¹⁰³

Japonská technologie, zejména od společnosti Sony, předstihla schopnost Koreje držet krok. Na domácím trhu rostla poptávka po novějších produktech a obsahu. Korea začala investovat do produkčních a nahrávacích společností na základě výzkumu Institutu

---

⁹⁹ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰⁰ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰¹ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰² SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰³ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

ekonomického rozvoje společnosti Samsung, který odhadoval zisk z kulturního sektoru ve výši 1 miliardy dolarů.¹⁰⁴

V květnu 1994 prezidentský konzultační výbor pro vědu a technologie zařadil digitální technologie mezi součást hospodářského růstu poté, co přirovnal trh s digitálními filmy k významnému vlivu automobilového průmyslu na národní hospodářství. Studie ukázala, že filmový průmysl by mohl ročně přinést až trojnásobek příjmů z prodeje automobilů Hyundai v zahraničí.¹⁰⁵

Vláda se rozhodla označit filmový průmysl (Youngsang san-eop) za národní strategické odvětví pro 21. století. Srovnání filmu a automobilů vedlo k uznání kulturního odvětví jako průmyslu srovnatelného s automobilovým, stavebním a námořním.¹⁰⁶

Počátkem roku 1995 vláda zavedla zákon o podpoře filmu s různými pobídkami pro vstup firemního a investičního kapitálu do filmového průmyslu. Díky tomuto zákonu mohla filmová studia získat od vlády daňové úlevy. Na základě zákona o podpoře filmu byla na Korejské národní univerzitě umění otevřena první škola filmové a multimediální tvorby, která měla za cíl vychovat novou generaci profesionálních filmařů.¹⁰⁷

Filmový průmysl začal v roce 1994 přitahovat chaeboly, a to jak velké konglomeráty jako Samsung, Hyundai, Daewoo a LG, tak i druhořadé korporátní giganty. Stal se novým bojištěm jejich konkurenčního rivalství, v mnoha dokumentech označovaného jako „kulturní/mediální válka“. Některé z nich rozšířily své podnikání poté, co již vlastnily kanály v rámci kabelové televize, zatímco jiné jednoduše založily mediálně orientované společnosti. Tímto obdobím dosáhl jihokorejský filmový průmysl (Youngsang san-eop) svého vrcholu.¹⁰⁸

Obavy z monopolu, který postupně vytvářeli chaebolové, zastínila vidina triumfu nad hollywoodskou distribucí. Bylo zřejmé, že chaebolové vkládali do tohoto odvětví velká

---

¹⁰⁴ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰⁵ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰⁶ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰⁷ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹⁰⁸ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

očekávání a finanční investice a považovali jej za milník digitální éry. Občané takové počínání přivítali.¹⁰⁹

Mnozí očekávali nárůst filmové produkce a následně i větší nabídku domácí kinematografie v kinech a na plátnech kin. Chaebolové však vynakládali nemalé prostředky na zahraniční filmy, což vedlo k přemrštěným platbám za jednotlivé zahraniční filmy. Ceny nadále rostly a jednotlivé společnosti chaebolů si čím dál více konkurovaly. Jejich nákupní strategie ovšem nedokázaly přilákat místní diváky, což vedlo k zadlužení společností, což pro ně jako pro opory jihokorejské ekonomiky znamenalo katastrofu. Nastala ekonomická krize, která vedla k úpadku všech menších společností závislých na chaebotech. Zahraniční investoři ztratili o Jižní Koreu zájem. Chaebolové se pustili do budování nových odvětví pro své společnosti, na něž neměli dostatečně specializovaný personál, výsledkem čehož byly větší výdaje než příjmy (1996).¹¹⁰

V dubnu 1998 byla zaznamenána největší nezaměstnanost za posledních 12 let – 1,4 milionu nezaměstnaných. Následovala deregulace – neoliberalizace, která na rozdíl od Evropy znamenala pro Jižní Koreu další ekonomickou katastrofu.¹¹¹

Přesto filmový průmysl zažil renesanci a produkoval vysoké procento korejských filmů. Díky globalizaci Korea objevila hollywoodské filmy, které byly velmi úspěšné. Korejské publikum bylo americkými filmy natolik fascinováno, že místní autoři začali vytvářet domácí trháky výrazně inspirované Hollywoodem.¹¹²

V 90. letech se objevili první debutanti Korejské filmové akademie, což vedlo k návratu rozmanitých žánrových filmů, které v předchozích letech nahradil realismus sociálních dramát.¹¹³

Globalizace vedla v roce 1999 také ke vzniku multiplexů (CGV, Megabox a Lotte Cinema). Nástup nových technologií proměnil kulturu a společnost. Vznikaly filmy ukazující, jak nové technologie pomáhají veřejnosti, například „The Contact“, romantický

---

¹⁰⁹ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹¹⁰ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹¹¹ SHIM, Doobo. *South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis*. Online. Sungshin Women's University, 2002.

¹¹² LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

¹¹³ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

film vyzdvihující budování vztahů prostřednictvím internetových chatů. Byl ukázkou nového směru, kterým se civilizace ubírala.¹¹⁴

3.2 Ekonomická situace a kultura po roce 2000

Přelom tisíciletí představoval významný milník v hospodářských dějinách Jižní Koreje, který se vyznačoval rychlou transformací a rostoucím globálním vlivem. V tomto kontextu prošla kinematografie v zemi renesancí poháněnou souhrou socioekonomických faktorů, které změnila trajektorii tohoto odvětví.¹¹⁵

3.2.1 Finanční krize a ekonomická restrukturalizace

Důsledky asijské finanční krize z roku 1997 zastínily jihokorejskou ekonomiku a vyžádaly si rozsáhlá opatření k obnovení růstu a stability. Na počátku roku 2000 vláda pokračovala v ekonomických reformách a prováděla politiku zaměřenou na zlepšení správy a řízení podniků a restrukturalizaci chaebolů, velkých konglomerátů, které dominují ekonomice země. Tyto reformy položily základy pro flexibilnější a konkurenceschopnější ekonomické prostředí a vytvořily příznivé podmínky pro oživení filmového průmyslu.¹¹⁶

3.2.2 Technologické inovace a digitální filmová iniciativa

Nástup digitálních technologií v polovině roku 2000 zahájil novou éru inovací a modernizace jihokorejského filmového průmyslu. Zavedení iniciativy digitálního filmu v roce 2006 představovalo významný milník, který znamenal revoluci v procesu tvorby filmů a demokratizaci přístupu k výrobním nástrojům. Díky pokroku v oblasti digitálních projekčních systémů získali filmaři nebývalou flexibilitu a tvůrčí svobodu, což jim umožnilo zkoumat rozmanitá vyprávění a experimentální techniky. Tento technologický skok posunul jihokorejskou kinematografii na světovou scénu a posílil její vizuální sílu a propracovanost vyprávění.¹¹⁷

---

¹¹⁴ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

¹¹⁵ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

¹¹⁶ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

¹¹⁷ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

3.2.3 Globální finanční krize a odolnost

Globální finanční krize v roce 2008 představovala pro jihokorejskou ekonomiku orientovanou na vývoz značnou výzvu, která vedla k dočasnému poklesu hospodářského růstu a zvýšení nezaměstnanosti. Přestože ekonomické překážky byly nepříznivé, filmový průmysl prokázal pozoruhodnou odolnost a filmaři se přizpůsobili rozpočtovým omezením a ve svých dílech zpracovávali témata ekonomické nejistoty a sociálních otřesů. Zásadní roli při zmírňování dopadů krize sehrála vládní podpora a strategická opatření, která udržela dynamiku globální expanze jihokorejské kinematografie.¹¹⁸

3.2.4 Vládní podpora a kulturní politika

V letech 2010-2024 jihokorejská vláda nadále upřednostňovala rozvoj a podporu filmového průmyslu prostřednictvím cílených politických kroků a pobídek. Zvýšené financování filmové produkce, daňové pobídky pro zahraniční investice a propagační kampaně zaměřené na rozšíření kulturního vývozu posílily konkurenceschopnost a viditelnost jihokorejské kinematografie na globální scéně. Kulturní politika se zaměřila na rozvoj talentů, zachování kulturního dědictví a podporu mezinárodní spolupráce.¹¹⁹

3.2.5 Vzestup Netizen fondů: Demokratizace filmových investic

Jedinečným fenoménem jihokorejské kinematografie je vznik „Netizen fondů“, které využívají sílu online komunit k podpoře filmových investic. Netizen fondy umožňují jednotlivcům stát se aktivními účastníky filmového průmyslu. Prostřednictvím platform, jako je Intz.com, a inovativních tržních modelů, které představují Simmani.com a Daum.net, se investoři zapojují do crowdfundingových iniciativ, které formují filmovou produkci a distribuci.¹²⁰

Potenciál filmového průmyslu jako lukrativní investiční cesty si uvědomují i finanční instituce. Spolupráce mezi bankami a filmovými distributory, jako je spolupráce mezi Hana Bank a Cinema Service, ilustruje rostoucí sblížení finančního sektoru a zábavního

---

¹¹⁸ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

¹¹⁹ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299. LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.400-498)

¹²⁰ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 15-19. ISBN 9781553954613

průmyslu. Tato strategická spojení připravují půdu pro inovativní finanční modely a přispívají k udržitelnému růstu jihokorejské kinematografie.¹²¹

Lze říci, že financování filmů v jihokorejské kinematografii po roce 2000 představuje dynamický systém založený na inovacích, spolupráci a podnikatelském duchu. Od rizikového kapitálu až po netové fondy – různorodá škála finančních mechanismů přispívá k funkčnosti odvětví a umožňuje filmařům realizovat jejich tvůrčí vize a zaujmout diváky po celém světě.¹²²

---

¹²¹ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 15-19. ISBN 9781553954613

¹²² LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 15-19. ISBN 9781553954613

4 HOLLYWOOD A JEHO VLIV NA KINEMATOGRAFII

Hollywood využíval pokročilé technologie zpracování filmu, včetně CGI, sofistikované kamerové techniky a vyspělé postprodukční procesy. To inspirovalo korejské filmaře k podobnému přístupu, aby vylepšili vizuální stránku svých filmů. Úspěch hollywoodských akčních filmů s bohatými speciálními efekty a intenzivními akčními sekvencemi motivoval korejské tvůrce k investicím do zdokonalování vlastních výrobních procesů akčních filmů. To vedlo ke vzniku vizuálně ohromujících akčních filmů jako „Shiri“ (1999), které nabídly špičkové speciální efekty a akční scény připomínající hollywoodské trháky.¹²³

Úspěch Hollywoodu v nejrůznějších žánrech posloužil jako inspirace pro objevování podobných stylů a jejich přizpůsobení korejskému kontextu. Vliv Hollywoodu je patrný na vzestupu korejských romantických komedií, které se inspirovaly právě těmi hollywoodskými, ale zároveň obsahovaly korejský humor a elementy vyprávění. Příkladem jsou filmy „My Sassy Girl“ (2001) a „My Tutor Friend“ (2003).¹²⁴

4.1 Příběhová struktura

Hollywoodské filmy často využívají komplexní vyprávěcí strukturu, která diváky zaujme složitými dějovými liniemi, vývojem postav a tematickou hloubkou. Korejští filmaři v 90. letech a na přelomu století začali experimentovat s netradičními formáty vyprávění a komplexními příběhy. Například film režiséra Park Chan-wooka „Oldboy“ (2003) je známý svou nekonvenční strukturou vyprávění a nepředvídatelnými zvraty, které byly inspirovány filmy, jako je „Pulp Fiction“ (1994) Quentina Tarantina..¹²⁵

4.2 Kulturní vliv

S rychlou modernizací a globalizací v Jižní Koreji se hollywoodské filmy stávaly stále populárnějšími a přístupnějšími korejskému publiku. Toto obdivování hollywoodských filmů ovlivnilo rozhodování korejských filmařů, pokud jde o výběr příběhů, archetypů postav a tematických prvků. Korejští filmaři se snažili vytvářet filmy, které by oslovily domácí i mezinárodní publikum, inspirovali se Hollywoodem a zároveň vnášeli do své tvorby korejskou kulturní autenticitu. Tento vyvážený přístup lze pozorovat například ve

---

¹²³ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

¹²⁴ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

¹²⁵ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

filmech jako „JSA“ (2000) režiséra Park Chan-wooka, který se zabývá tématem přátelství a usmíření na pozadí korejské demilitarizované zóny.¹²⁶

4.3 Mezinárodní spolupráce

Rostoucí spolupráce mezi hollywoodskými a jihokorejskými filmaři usnadnila výměnu nápadů, zkušeností a prostředků. Spolupráce na projektech a koprodukcích umožnila korejským tvůrcům učit se od hollywoodských profesionálů a přizpůsobit jejich postupy korejskému prostředí. Významným příkladem mezinárodní spolupráce je film „The Host“ (2006) režiséra Bong Joon-hoa, který kombinoval prvky hollywoodských monster filmů s korejským sociálním dramatem. Úspěch tohoto filmu na domácím i mezinárodním trhu ukázal potenciál spolupráce mezi Hollywoodem a jihokorejskou kinematografií.¹²⁷

Celkově lze říci, že vliv Hollywoodu na korejskou kinematografii v 90. letech a na přelomu století přispěl k rozvoji a diverzifikaci korejského filmu a pomohl mu získat uznání na světové scéně, přičemž si zachoval svou osobitou kulturní identitu. Toto období představovalo transformační éru pro korejské filmaře, kteří si osvojili nové techniky, žánry a přístupy.

---

¹²⁶ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

¹²⁷ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

5 HONGKONGSKÁ NOVÁ VLNA A JEJÍ VLIV NA KOREJSKOU KINEMATOGRAFII

V 90. letech a na přelomu století se korejská kinematografie výrazně inspirovala tou hongkongskou, zejména v oblasti akčních filmů a kriminálních thrillerů. Tento vliv se projevil v různých aspektech korejské kinematografie, včetně způsobů vyprávění, kamerových technik, choreografie a stylistických prvků.¹²⁸

Hongkongská kinematografie byla proslulá svou inovativní a intenzivní akční choreografií, která často zahrnovala složité bojové scény a kaskadérské kousky. Korejské filmaře tato stylizace přitahovala a vedla je k zařazení dynamických akčních scén do vlastních filmů. Režiséři jako Park Chan-wook a Kim Jee-woon, známí svými drsnými kriminálními thrillery a akčními filmy, se inspirovali hongkongskou kinematografií, její energií a dovednostmi v oblasti bojových umění.¹²⁹

5.1 Kriminální thrillery

Hongkongská kinematografie vytvořila mnoho kultovních kriminálních thrillerů, které se vyznačují spletitými zápletkami, morální nejednoznačností a stylizovanou vizualizací. Korejští tvůrci, jako například Bong Joon-ho s filmy „Memories of Murder“ (2003) a „Mother“ (2009) a Kim Jee-woon s filmy „A Bittersweet Life“ (2005) a „The Good, the Bad, the Weird“ (2008), byli ovlivněni tématy zločinu, korupce a morálních dilemat s vlastním korejským kontextem.¹³⁰

5.2 Estetika neo-noiru

Hongkongská i korejská kinematografie zkoumala neo-noirovou estetiku, která zahrnuje potměšlou atmosféru, kontrastní svícení, morálně nejednoznačné postavy a mysteriózní vyprávění. Režiséři jako Park Chan-wook s „Trilogií pomsty“ („Sympathy for Mr. Vengeance“ v roce 2002, „Oldboy“ v roce 2003 a „Lady Vengeance“ v roce 2005)

---

¹²⁸ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

¹²⁹ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

¹³⁰ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

představili směs stylové vizualizace a intenzivního vyprávění připomínající hongkongský neo-noir plný paralel k autorům jako je Wong Kar-wai.¹³¹

Někteří filmaři z obou regionů spolupracovali nebo se přímo inspirovali. Například hongkongský režisér John Woo ovlivnil tvorbu korejských režisérů, jako například Ryoo Seung-wan, známého filmem „The City of Violence“ (2006), který se vyznačuje stylizovanou akcí a odevzdaností. Mezi další významné filmy Ryoo Seung-wana patří „Veteran“ (2015) a „Escape from Mogadishu“ (2021).¹³²

5.3 Globální uznání

Když se korejská kinematografie koncem 90. let a počátkem nového tisíciletí prosadila na mezinárodním trhu, byla často srovnávána s hongkongskou kinematografií a označována jako „Korejská Nová vlna“. Tato vlna korejské kinematografie, která se vyznačovala rozmanitými žánry a odvážným vyprávěním příběhů, vděčila za svou rozmanitost hongkongské kinematografii, která již předtím dosáhla významného úspěchu na světové filmové scéně.¹³³

Vznik Nové vlny jihokorejské kinematografie představuje transformační období v historii země, které se vyznačuje renesancí kreativity, inovací a kulturní rezonancí. V jádru jihokorejské kinematografie nové vlny se skrývá hluboký smysl pro kreativitu a experimentování, čímž konfrontují konvenční vyprávění a posouvají jeho dosavadní hranice. Filmaři využívají rozmanité žánry, kombinují prvky melodramatu, komedie a sociální kritiky a vytvářejí příběhy, které s diváky rezonují na emocionální úrovni. Díky odvážným vypravěčským postupům a netradičním strukturám příběhů Nová vlna nově definuje možnosti filmového vyprávění a uchvacuje diváky svou syrovou autenticitou a emocionální hloubkou.¹³⁴

Jádrem hnutí Nové vlny je duch podnikavosti a inovace, který na sebe bere rizika. Filmaři se nebojí čelit společenským tabu a politické situaci. Od úspěšných společenských kritik Bong Joon-hoa až po introspektivní zkoumání lidské povahy Lee Chang-donga – filmaři Nové vlny vrhají světlo na složitost současné jihokorejské společnosti. Svým filmovým

---

¹³¹ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

¹³² LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

¹³³ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

¹³⁴ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

viděním a neochvějnou snahou o uměleckou integritu inspirují nové generace tvůrců k posouvání hranic tvůrčího vyjádření.¹³⁵

Hnutí Nové vlny se vyznačuje také snahou o technickou dokonalost a vizuální estetiku, přičemž tvůrci využívají moderní technologie a inovativní kinematografické postupy k vytváření strhujících filmových zážitků. Filmy Nové vlny, od strhující kamery až po pečlivě propracovanou výpravu, uchvacují diváky svou vizuální nádherou a technickou vyspělostí. Díky svému mistrnému ovládnutí filmového média povyšují tvůrci vyprávění na novou úroveň a dodávají svým příběhům obrazovou poezii a velkolepost.¹³⁶

V jádru Nové vlny se skrývá jedinečná kulturní perspektiva, která odráží složitost a rozporuplnost současné jihokorejské společnosti. Od zkoumání mezigeneračních konfliktů až po nuancované portréty genderové dynamiky nabízí jihokorejská Nová vlna bohatou paletu lidských zkušeností, které rezonují s diváky po celém světě. Svým celosvětovým dopadem a uznáním kritiky potvrzuje hnutí Nové vlny pozici Jižní Koreje jako centra filmových inovací a kulturního vlivu a inspiruje filmaře i diváky k flexibilnímu přístupu k vyprávění příběhů.¹³⁷

Závěrem lze říci, že hnutí Nové vlny představuje klíčový moment ve vývoji jihokorejské kinematografie, který zahájil novou éru kreativity, inovace a kulturní rezonance. Svým odvážným experimentováním, přesvědčivým vyprávěním a neochvějnou snahou o uměleckou dokonalost překračuje Nová vlna hranice a kulturní bariéry a zanechává nesmazatelnou stopu na světové filmové scéně. Zatímco Jižní Korea nadále prosazuje svůj vliv na světové scéně, odkaz hnutí Nové vlny slouží jako důkaz síly kinematografie a půvabu vyprávění příběhů ve všech jeho podobách.

---

¹³⁵ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

¹³⁶ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

¹³⁷ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 17-19. ISBN 9781553954613

6 THRILLER V KOREJSKÉ KINEMATOGRAFII

Vývoj thrillerů v korejské kinematografii má dlouhou historii plnou inovací a pozoruhodných filmů. Odráží širší společenské, politické a technologické změny, které v zemi proběhly nebo stále probíhají. Především od konce 20. století a na počátku 21. století si korejská kinematografie začala získávat celosvětovou pozornost díky výjimečným thrillerům, které kombinují napětí, psychologické aspekty a často nečekané dějové zvraty.¹³⁸

6.1 Původ

Počátky korejských thrillerů sahají do 60. let 20. století. V této době byla korejská kinematografie ovlivněna politickými represemi a cenzurou. Thrillery byly vzácné a ti, kteří se pokoušeli vytvořit filmy s napětím nebo politickým podtextem, se potýkali s obtížemi.¹³⁹

Masový rozvoj začal v 90. letech 20. století. V té době byly filmy ovlivněny politickou situací v zemi, což vedlo k vytvoření atmosféry napětí a nejistoty, která se promítla i do filmů. S koncem diktatury v Koreji a postupným uvolňováním cenzury se filmy začaly více zaměřovat na realistická témata a politické intriky. Mnoho filmů tohoto období obsahovalo prvky politického a sociálního dramatu, které často odráželo společenské problémy a výzvy, příkladem může být debutový film *Chilsu and Mansu* (1988) režiséra Park Kwang-su. Film divákům předává mnoho poselství, z nichž nejvýraznější je každodenní boj obyčejného člověka bez vzdělání v Koreji 80. let. Odráží beznaděj chudých i outsiderů. To ukazuje i *Chilsuův sen* o emigraci do Miami jako únik z jeho světa a řešení jeho života, přestože tam nikdy nebyl. A příběh *Mansua*, který si nedokáže zajistit stabilní práci kvůli minulosti svého otce, který byl komunistou. Později v 90. letech začali filmaři opět vytvářet žánrové filmy. Mnoho filmů z tohoto období kombinovalo prvky thrilleru s politickými nebo historickými tématy. Například film „*Shiri*“ (1999) se zabýval konfliktem mezi Severní a Jižní Koreou.¹⁴⁰

---

¹³⁸ YECIES, Brian a SHIM, Aegyung. Online. In: *The Changing Face of Korean Cinema*. Routledge, 2015, s. 309-322. ISBN 9781315886640.

¹³⁹ YECIES, Brian a SHIM, Aegyung. Online. In: *The Changing Face of Korean Cinema*. Routledge, 2015, s. 309-322. ISBN 9781315886640.

¹⁴⁰ YECIES, Brian a SHIM, Aegyung. Online. In: *The Changing Face of Korean Cinema*. Routledge, 2015, s. 309-322. ISBN 9781315886640.

6.2 Vzestup thrilleru

Ve 21. století začala korejská kinematografie získávat celosvětovou pozornost. Některé z nejnámějších filmů, jako například „Oldboy“ (2003) režiséra Park Chan-wooka, přinesly do tohoto žánru nové myšlenky a ukázaly, že korejská kinematografie není jen o tradičních žánrech, jako je melodrama. Díky úspěchu filmů jako „The Host“ (2006) režiséra Bong Joon-ho nebo „The Chaser“ (2008) režiséra Na Hong-jin začala korejská kinematografie získávat širokou mezinárodní pozornost a uznání.

Korejské thrillery se neomezují na specifická témata. Zahrnují politické intriky „The President's Last Bang“, sociální nespravedlnost „Memories of Murder“, psychologické drama „Mother“ a mnoho dalších. Mnoho korejských režisérů experimentovalo a stále experimentuje s žánrem thrilleru a kombinuje ho s různými žánry, jako je horor, mysteriózní drama nebo akční film. Film „Parasite“ (2019) režiséra Bong Joon-ho nejenže získal mezinárodní uznání, ale také získal Oscara za nejlepší film, což podtrhuje sílu a vliv korejského filmového průmyslu.

V posledních několika desetiletích prošly korejské thrillery výrazným vývojem od období politických represí až po období mezinárodního uznání a úspěchu. Spolu s rostoucím vlivem korejské kinematografie se thriller stal důležitým a významným žánrem na světovém filmovém trhu.¹⁴¹

6.2.1 Charakteristiky korejského thrilleru

Korejské thrillery se často vyznačují určitými specifickými prvky a stylistickými tendencemi, které je odlišují od typických thrillerů z jiných zemí. Korejské thrillery často obsahují hlubší politické, sociální nebo psychologické prvky, které rozvíjejí komplexní postavy a vztahy mezi nimi. Tyto příběhy často obsahují více rovin a nečekaných zvrátů, více, než je v běžných thrillerech obvyklé. Obvykle jsou známé svou schopností vytvořit intenzivní atmosféru napětí a nejistoty. Režiséři často spoléhají na psychologické a emocionální prvky, které udržují diváka ponořeného do příběhu. Postavy v korejských thrillerech často nelze jednoduše rozlišit na „dobré“ nebo „zlé“. Místo toho jsou

---

¹⁴¹ YECIES, Brian a SHIM, Aegyung. Online. In: *The Changing Face of Korean Cinema*. Routledge, 2015, s. 309-322. ISBN 9781315886640.

zobrazovány jako složité osobnosti s různými motivacemi a dilematy, což filmu dodává další rozměr a poutavost.¹⁴²

Mnoho korejských thrillerů se dotýká sociálních a politických témat, jako jsou třídní rozdíly, korupce, násilí a historické konflikty. Tyto prvky dodávají korejským thrillerům hloubku a relevanci, která může být zajímavá pro mezinárodní publikum. Korejská kinematografie je navíc obecně známá svou schopností experimentovat s žánrem a posouvat hranice konvencí. To může vést k neobvyklým a inovativním přístupům k žánru thrilleru, které se mohou lišit od tradičních západních přístupů.

Celkově lze říci, že korejský thriller se často vyznačuje kombinací intenzivního napětí, spletitého příběhu a společenského/politického komentáře, což mu dává v rámci světového filmového průmyslu jedinečnou identitu.

---

¹⁴² YECIES, Brian a SHIM, Aegyung. Online. In: *The Changing Face of Korean Cinema*. Routledge, 2015, s. 309-322. ISBN 9781315886640.

II. KOMPARATIVNÍ ANALÝZA

7 SHIRI (1999)

Jedním z filmů, které změnily přístup korejské kinematografie, je právě „Shiri“ režiséra Kang Je-gyua, který se stal průlomovým v oblasti využívání vizuální estetiky filmové kamery.

„Shiri“ byl velmi diskutovaným přelomem v jihokorejské kinematografii, známý jako první průkopník jihokorejské trhákové produkce. Stal se nejúspěšnějším domácím filmem v historii.¹⁴³

Režisér Kang Je-gyu čerpal inspiraci z nejrůznějších zdrojů, včetně hollywoodských akčních filmů z 80. let, kultovních hongkongských snímků a moderních klasik, jako je „The Rock“ Michaela Baye. Tato směs vlivů vyústila v kulturní fenomén, který uchvátil diváky po celém světě.¹⁴⁴

Obrázek 1 Still z filmu „Shiri“

Film „Shiri“ trhal rekordy v návštěvnosti kin v Jižní Koreji a získal prestižní ocenění, například cenu Blue Dragon Award za nejlepší režii, a dosáhl také mimořádného mezinárodního úspěchu, čímž si upevnil status kinematografického mistrovského snímku.¹⁴⁵

V napínavém thrilleru je zkušená nájemná vražedkyně Lee Bang-hee nasazena svým nadřízeným Parkem, aby plnila v Jižní Koreji tajné mise. Po letech je Bang-hee stále na svobodě a pronásledují ji jihokorejští agenti Ryu a Lee. Mezitím hrozí, že loupež zinscenovaná severokorejskou jednotkou naruší symbolický fotbalový zápas mezi oběma

¹⁴³ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 24-26. ISBN 9781553954613

¹⁴⁴ LEADER, Michael a CUNNINGHAM, Jake. In: *Ghibliothèque Film Korea*. Welbeck Publishing Group, 2023, s. 70. ISBN 9781802796339

¹⁴⁵ LEADER, Michael a CUNNINGHAM, Jake. In: *Ghibliothèque Film Korea*. Welbeck Publishing Group, 2023, s. 70. ISBN 9781802796339

Koreami. Jak se napětí stupňuje, podezření na špeha v jihokorejské tajné službě ještě více zkomplikuje hru na kočku a myš, v níž jde o hodně.

7.1 Kontext korejské kinematografie před filmem Shiri

Korejské filmy před filmem „Shiri“ často čerpaly inspiraci z domácí kultury a historie, což se odráželo v jejich vizuálním stylu. Byly natáčeny s nízkým rozpočtem a často se spoléhaly na jednoduché, ale účinné techniky, jako je statická kamera a přirozené osvětlení.¹⁴⁶

7.2 Příchod Shiri

S příchodem filmu „Shiri“ však došlo v korejském filmovém průmyslu k výrazné změně. Režisér Kang Je-gyu, jeho kameraman a tvůrci vizuálních efektů přinesli do korejské kinematografie novou úroveň vizuálního stylu. S využitím nejmodernější kamerové techniky a inspirací z Hollywoodu vytvořili film, který zaujal nejen domácí publikum, ale i diváky z celého světa.¹⁴⁷

„Shiri“ vnesla do korejské kinematografie dosud nevídané vizuální prvky a techniky. Důraz na dynamické záběry, epické akční scény a vysoká produkční hodnota pomohly filmu odlišit se od svých předchůdců a nastavit nový standard korejské kinematografii.¹⁴⁸

7.2.1 Filmový styl

Hlavní kameraman Kim Sung-bok hrál spolu s režisérem Kang Je-gyuem klíčovou roli při utváření vizuálního stylu filmu. Jeho schopnost pracovat s moderními kamerovými technologiemi a vytvářet esteticky působivé obrazy pomohla filmu dosáhnout jeho vizuálního potenciálu.¹⁴⁹

Filmový styl byl pečlivě vyvážen mezi akčními sekvencemi, dramatickými momenty a vizuálními efekty. Použití ručních kamer, steadicamů, jeřábů a dalších speciálních

---

¹⁴⁶ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 56-58. ISBN 9780472054299.

¹⁴⁷ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 58-62. ISBN 9780472054299.

¹⁴⁸ LEE, Sangjoon. In: *Rediscovering Korean Cinema*. 9780472054299, 2019, s. 58-62. ISBN 9780472054299.

¹⁴⁹ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

kamerových metod umožnilo filmu dosáhnout dynamických scén a komplexních vizuálních triků.¹⁵⁰

Kameraman využívá dynamické záběrování k zachycení rychlých akčních scén a napětí ve filmu. Dynamická kamera sleduje pohyb postav a doprovází je během dramatických scén, čímž umocňuje pocit dynamiky pohybu a akce. Kamera se zaměřuje také na detaily prostředí

a rekvizity. Což už je v dnešní době naprosto běžný typ záběrování ve filmech.¹⁵¹

Shiri využívá krátkých střihů a rychlé montáže, aby udržovala tempo a napětí. Tento styl umožňuje divákům soustředit se na klíčové momenty a prožívat je s intenzitou a emocemi postav. Použití kontrastních světel a intenzivních barev posiluje emocionální dopad filmu a pomáhá divákům vnímat změny dynamiky příběhu. Hra se stíny je hojně využívaná po celou délku filmu. Slouží pro navození mysteriózní atmosféry, při pomalých sekvencích, kde se divák soustředí na dialogy mezi postavami. V záběrech honičky pak práce se stíny podporuje chaotičnost situace a nechává diváka tápat ve tmě.¹⁵²

Obrázek 2 Still z filmu „Shiri“

Obrázek 3 Still z filmu „Shiri“

7.2.2 Inspirace z Hollywoodu a mezinárodní vliv

Inspirace Hollywoodem byla patrná v celém filmu, od dynamických akčních scén až po epické vizuální efekty. Režisér Kang Je-gyu a hlavní kameraman Kim Sung-bok se inspirovali nejzajímavějšími prvky Hollywoodu a přenesli je do korejské kinematografie, což vedlo k vytvoření filmu, který měl celosvětový dopad.¹⁵³ Kang, jakožto dítě Hollywoodu, jak sám sobě říkal, si tak splnil svůj životní sen.¹⁵⁴

¹⁵⁰ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁵¹ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁵² Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

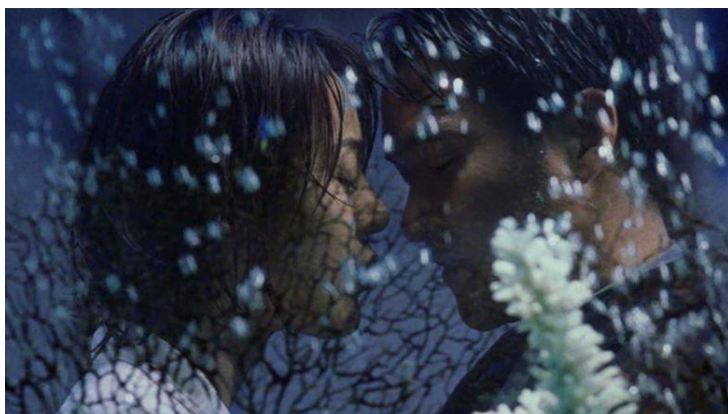
¹⁵³ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁵⁴ LEADER, Michael a CUNNINGHAM, Jake. In: *Ghibliothèque Film Korea*. Welbeck Publishing Group, 2023, s. 70. ISBN 9781802796339.

Kim Sung-bok je uznávaným jihokorejským kameramanem známým svým osobitým stylem a inovativním přístupem k obrazovému vyprávění. Spolupracoval s několika uznávanými režiséry a významně přispěl k úspěchu jejich filmů.¹⁵⁵

7.2.3 Vizuální poezie

Kim Sung-bok často používá vizuální metafory a symboliku, aby obohatil vyprávění filmů, na kterých pracuje. Jako příklad lze uvést rovnou název filmu. Shiri (Swiri) je v korejštině název druhu ryby, která i ve filmu hraje svoji roli. Žije ve vodách dělící Sever od Jihu a tak je symbolem touhy po opětovném nalezení společné cesty obou zemí. Kim Sung-bokova kinematografie je známá svou poetikou, kdy využívá světlo, stín a kompozici k vyvolání emocí a prohloubení divácké angažovanosti ve vyprávění.¹⁵⁶

Obrázek 4 Still z filmu „Shiri“

7.2.4 Naturalismus a autentičnost

Kim Sung-bok má tendenci zachycovat naturální obrazy, často dává přednost realistickému/přirozenému svícení a lokacím, aby ve svých vizuálech vytvořil pocit autenticity. Tento přístup dodává filmům, na nichž pracuje, pocit věrohodnosti, který divákům umožňuje plně se ponořit do světa vyprávění.¹⁵⁷

7.2.5 Použití barev

Kim Sung-bok je známý svým citlivým, ale účinným používáním barevných palet. Jeho výběr modrých a rudých tónů umocňuje emocionální vyznění zachycených scén.¹⁵⁸

---

¹⁵⁵ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁵⁶ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁵⁷ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁵⁸ *Q/A with Kang Je-gyu*. Online. UCLA International Institute. 2008. Dostupné z: <https://international.ucla.edu/institute/article/87747>.

Obrázek 5 Still z filmu „Shiri“

7.2.6 Dynamický pohyb kamery

Kim Sung-bok často využívá dynamické pohyby kamery, aby zdůraznil živost a chaos klíčových sekvencí. Od rozsáhlých záběrů jeřábem až po intimní práci s kamerou z ruky - jeho použití pohybu dodává vyprávění dynamický rozměr a vtahuje diváky hlouběji.¹⁵⁹

Ruční kamera umožňuje divákům cítit se jako součást děje a prožívat děj spolu s postavami. Neustále se pohybující záběry dodaly filmu autenticitu a dynamičnost. Například ve scéně honičky na rušném tržišti byla ruční kamera použita k zachycení chaosu prostředí a vytvoření napínavé atmosféry.¹⁶⁰

Steadicam poskytl plynulé a stabilní záběry, které umožnily hladké sledování postav a událostí. Tato technika se používala především v akčních sekvencích, kde byla klíčová pro zachycení dynamických pohybů a dramatických momentů. V akčních scénách je kamera umístěna v těsné blízkosti postav a intenzivně sleduje každý pohyb a gesto, aby divákům přiblížila dramatickou situaci.¹⁶¹

Jeřáb byl použit k zachycení panoramatických záběrů, které podtrhují rozlehlost a důležitost prostředí, v němž se film odehrává. Tato technologie umožnila filmařům prozkoumat různé úhly a perspektivy, od pohledů na městskou krajinu z ptačí perspektivy až po podhledové záběry, které kladly důraz na vnímání postav divákem.¹⁶²

Kombinace těchto prvků umožňuje kameře účinně vyjádřit hlavní témata, emoce a atmosféru filmu.¹⁶³

¹⁵⁹ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁶⁰ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁶¹ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁶² Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

¹⁶³ Shiri [film]. Režie Je-gyu Kang. Jižní Korea: Samsung Entertainment, 1999.

7.2.7 Technická omezení

Navzdory všem technologickým inovacím byla produkce filmu „Shiri“ omezena různými aspekty. Vzhledem k tomu, že nízkorozpočtové natáčení bylo do té doby běžné, jedním z hlavních aspektů byl rozpočet, harmonogram a dostupné prostředky. Kim Sung-bok musel najít rovnováhu mezi vysokou produkční hodnotou a praktickou proveditelností, což vedlo k použití různých technických a tvůrčích kompromisů.

Vizuální styl filmu odrážel nejen technologické inovace, ale také hluboké obsahové a žánrové prvky filmu.¹⁶⁴

Celkově se Kim Sung-bokova kinematografie vyznačuje uměleckým cítěním, technickou zdatností a schopností podat vyprávění příběhu inovativním způsobem. Výsledkem jeho spolupráce s režiséry jsou vizuálně úchvatné filmy, které v divácích zanechávají trvalý dojem a získaly řadu nominací a několik významných ocenění. Například film JSA, který natočil o pouhý rok později, získal cenu za nejlepší kameru na prestižním jihokorejském filmovém festivalu Blue Dragon, později získal stejnou cenu za film „Moss“ v roce 2010.¹⁶⁵

---

¹⁶⁴ LEE, Sangjoon, *Rediscovering Korean Cinema* (2019), (p.155-158)

¹⁶⁵ *Swiri*. Online. ČSFD. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/82734-swiri/prehled/>.

8 JSA (2000)

V současném globálním filmovém průmyslu ovlivňují a inspirují jednotlivé filmové formy tvůrce po celém světě. Jedním z takových děl, které odráží širší trendy v asijské kinematografii, je film „Joint Security Area“ (JSA) režiséra Park Chan-wooka. Tento film je nejen inspirován hongkongskou kinematografií, ale je také zřetelně ovlivněn asijskou kinematografií jako celkem.¹⁶⁶

Obrázek 6 Still z filmu „JSA“

Jihokorejská kinematografie, zejména na konci 90. let a na počátku 21. století, byla výrazně ovlivněna hongkongským filmovým stylem, stejně jako dalšími mezinárodními trendy. Tento vliv je patrný zejména v žánru kriminálního thrilleru, který se stal v Hongkongu populárním v 80. a 90. letech. Snímek „Joint Security Area“ obsahuje prvky tohoto žánru, včetně složitých zápletek a stylizovaných akčních sekvencí charakteristických pro hongkongské filmy z tohoto období. Park Chan-wookův film dále zachycuje rysy mysteriózního dramatu a atmosféru napětí.¹⁶⁷

Tento film také přináší hlubší reflexi politických a sociálních témat. „Joint Security Area“ se zabývá napjatými vztahy mezi Severní a Jižní Koreou a odkazuje na historické a politické souvislosti relevantní pro Jižní Koreu.¹⁶⁸

Co se týče vizuálního ztvárnění filmu, „Joint Security Area“ přináší několik stylizačních prvků, které umocňují jeho údernost a vyprávění. Obrazová kompozice, svícení a použití barev jsou pečlivě vybrány a použity k posílení celkové atmosféry filmu, stejně jako k vyjádření jeho hlubších témat. Symbolika a vizuální metafory, jako je ostnatý drát

¹⁶⁶ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 25. ISBN 9781553954613.

¹⁶⁷ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 25. ISBN 9781553954613.

¹⁶⁸ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 25. ISBN 9781553954613.

představující oddělení Severní a Jižní Koreje, poskytují divákům vizuální symboly, které odkazují na další roviny příběhu.¹⁶⁹

8.1 Kompozice

8.1.1 Kontrast krajiny

„JSA“ ukazuje kontrast mezi klidnou krásou korejské demilitarizované zóny a napětím a nepřátelstvím, které touto oblastí prostupuje. Široké záběry DMZ ukazují její přírodní krásu a bohatou zeleň, která kontrastuje se hroživou přítomností vojenských zařízení a ostnatých drátů.¹⁷⁰

8.1.2 Vojenská estetika

Vizuální kompozice filmu zachycuje přísnou estetiku vojenského života, od kasáren po strážní věže. Díky pečlivému ztvárnění scén a rámování se diváci ponoří do světa vojáků působících u hranic, což podporuje atmosféru stísněnosti a kontroly, která definuje jejich existenci.¹⁷¹

Estetika „JSA“ odráží téma obav. Film používá tlumenější vizuální styl, který zdůrazňuje vážnost tématu a umožňuje divákům hlouběji nahlédnout do mezilidských konfliktů odehrávajících se na obrazovce.¹⁷²

Obrázek 7 Still z filmu „JSA“

¹⁶⁹ LEONG, Anthony C. Y. In: *Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave*. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 25. ISBN 9781553954613.

¹⁷⁰ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁷¹ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁷² Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

8.2 Svícení

8.2.1 Denní a noční svícení

„JSA“ využívá svícení k vyjádření změn nálady a atmosféry v průběhu filmu. Ve scénách odehrávajících se ve dne je často použito naturální svícení, které dokresluje rozlehlé výhledy na DMZ a kamarádství mezi vojáky. Naopak noční scény využívají hluboké stíny a umělé svícení, čímž vytvářejí tajemnou atmosféru, která podtrhuje tajné interakce postav.¹⁷³

Obrázek 8 Still z filmu „JSA“

Výslechová místnost je v „JSA“ klíčovým místem, kde dochází k intenzivním konfrontacím a odhalení. Zde ostré horní světlo vrhá na tváře postav ostré stíny a zdůrazňuje jejich projevy strachu, vzdoru ale i bezbrannosti. Ostrý kontrast mezi světlem a stínem zvyšuje psychologické napětí těchto scén a vtahuje diváky hlouběji do vnitřního zmatku postav.¹⁷⁴

Obrázek 9 Still z filmu „JSA“

¹⁷³ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁷⁴ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

Denní sekvence mají měkké, rozptýlené svícení, které DMZ zahaluje do teplé, přívětivé záře a navozuje pocit klidu a míru. Naproti tomu noční scény se vyznačují drsnějším, dramatickým svícením s výraznými rozdíly mezi světlem a stínem, což umocňuje vypjatost klíčových okamžiků.¹⁷⁵

Obrázek 10 Still z filmu „JSA“

8.3 Barevná paleta

8.3.1 Přirozené tóny

Barevná paleta v „JSA“ se přiklání k přírodním tónům, které odrážejí drsnou krásu korejské krajiny v demilitarizované zóně. Venkovním scénám dominují zemité odstíny jako zelená, hnědá a šedá, které odrážejí stíny okolní vegetace a terénu. Tato střídmapaleta pomáhá vytvářet pocit realističnosti a autenticity a zároveň ukotvuje vyprávění v původním prostředí.¹⁷⁶

8.4 Použití barev

8.4.1 Symbolický význam

Barvy v „JSA“ jsou často naplněny symbolickým významem, který obohacuje hloubku tématu a emocionální rezonanci filmu. Například zelená barva demilitarizované zóny symbolizuje naději a možnost usmíření mezi Severní a Jižní Koreou navzdory rozdělení, které představuje. Podobně tlumená šedá a modrá barva vojenských uniforem a vybavení podtrhuje vážnost vojenských povinností.¹⁷⁷

---

¹⁷⁵ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁷⁶ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁷⁷ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

8.4.2 Emoční dopad

Barvy jsou ve filmu použity také k vyvolání specifických emocí a nálad. Teplé barevné tóny jsou použity během scén přátelství mezi vojáky, což podporuje pocit vřelosti a intimity. Naopak chladnější, tlumené barvy dominují v okamžicích konfliktů a napětí, což signalizuje nebezpečí a nejistotu postav. Manipulace s barvami v „JSA“ tak vytváří bohatý, mnohovýznamový vizuální zážitek.¹⁷⁸

8.5 Stylizace

8.5.1 Realismus vs. symbolismus

„JSA“ nachází ve své vizuální stylizaci tenkou hranici mezi realismem a symbolismem. Ačkoli kamera filmu zůstává zakořeněna v naturalistickém zobrazení DMZ a jejího okolí, objevují se momenty zvýšené stylizace, které některým scénám dodávají určitý umělecký a abstraktní nádech. Například sny nebo flashbaky mohou obsahovat surrealistické obrazy nebo přehnané barvy, které umožňují nahlédnout do psychického stavu postav a jejich emocí.¹⁷⁹

8.6 Pohyb kamery

8.6.1 Statické záběry vs. dynamický pohyb

JSA využívá kombinaci statických záběrů a dynamického pohybu kamery pro posílení vyprávění příběhu. Statické záběry se často používají k vytvoření geografie DMZ a vztahů mezi postavami v ní, čímž poskytují pocit stability a jistoty. Naopak dynamický pohyb díky použití záběrů z ruky a jejich uplatnění v sekvencích sledování vnáší do klíčových scén, jako jsou napjaté konfrontace mezi severokorejskými a jihokorejskými vojáky, dynamiku a živost.¹⁸⁰

8.6.2 Kontrast mezi dvěma světy

Kamera zdůrazňuje vizuální kontrast mezi Severní a Jižní Koreou. Ve scénách z bezpečnostní zóny a okolního vojenského pohraničního pásma jsou použity širší objektivy, které zachycují rozsáhlost a napětí místa. Naopak ve scénách odehrávajících

---

¹⁷⁸ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁷⁹ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁸⁰ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

se ve vnitrozemí Jižní Koreje se kamera přibližuje a je mnohem napjatější, čímž zdůrazňuje rozdíly mezi těmito dvěma světy.¹⁸¹

8.6.3 Intimní okamžiky

Prostřednictvím kamery jsou zachyceny intimní okamžiky mezi postavami, zejména během flashbacků, které ukazují přátelství mezi vojáky ze Severu a Jihu. Během těchto scén se kamera přibližuje k postavám, aby ukázala jejich citové projevy. Ve scénách zahrnujících vyšetřování a konfrontace mezi postavami kamera vytváří napětí a drama. Dynamické pohyby kamery, rychlé střihy a detailní záběry zvyšují emocionální intenzitu těchto scén a udržují diváka v napětí.¹⁸²

Obrázek 11 Still z filmu „JSA“

8.6.4 Nelineární struktura vyprávění

Kamera je použita k podpoře nelineární vyprávěcí struktury filmu. Během flashbacků a vyšetřovacích scén kamera přechází mezi různými časovými obdobími nebo perspektivami postav, což divákům napomůže pochopit spletnost příběhu.¹⁸³

8.7 Symbolika a vizuální metafory

8.7.1 Ostrnaté dráty

Ostrnaté dráty křižující demilitarizovanou zónu slouží ve filmu JSA jako silný symbol oddělení a restrikcí. Prostřednictvím opakujících se záběrů těchto zábran film vizuálně posiluje fyzické a psychologické bariéry oddělující obě Koreje.¹⁸⁴

¹⁸¹ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁸² Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁸³ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁸⁴ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

Obrázek 12 Still z filmu „JSA“

8.7.2 Pohraniční pásma

Společná bezpečnostní zóna slouží jako silná vizuální metafora křehkého míru, který existuje mezi Severní a Jižní Koreou a to prostřednictvím sugestivních záběrů vojáků obou stran, kteří v tomto neutrálním prostředí spolu působí.¹⁸⁵

„JSA“ je dílo, které navazuje na širší trendy asijské kinematografie, zejména hongkongské, a přináší svůj vlastní jedinečný příběh a vizuální styl. Tento film slouží jako příklad toho, jak mohou různé filmové kultury ovlivňovat a inspirovat tvůrce po celém světě a jak tyto vlivy mohou obohatit globální filmovou scénu.¹⁸⁶

---

¹⁸⁵ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

¹⁸⁶ Joint Security Area [film]. Režie Chan-wook Park. Jižní Korea: CJ Entertainment, 2000.

9 THE SPY GONE NORTH (2018)

„The Spy Gone North“ režiséra Yoon Jong-bin je jihokorejský špionážní thriller natočený podle skutečných událostí. Film sleduje příběh Park Seok-younga, jihokorejského zpravodajského důstojníka, který měl v polovině 90. let 20. století za úkol infiltrovat severokorejská jaderná zařízení. Pod identitou obchodníka se Park dostane do Severní Koreje a prosadí se ve vlivných kruzích. Shromažďuje důležité informace o jaderném programu země a cestou čelí mnoha výzvám a rizikům. Jak Park proniká hlouběji do tajného světa severokorejské špionáže, zaplétá se do sítě politických intrik a zrady. Musí se pohybovat ve zrádném terénu, přelstít severokorejské představitele a vyhnout se odhalení, přičemž si musí zachovat svou skrytou identitu.

Snímek nabízí strhující obraz odvážné mise jednoho muže, který se snaží odhalit tajemství v nebezpečném a tajnůstkářském režimu. Film se zabývá tématy loajality, podvodu a vysokých rizik mezinárodních špionážních operací, a to prostřednictvím napínavého a strhujícího vyprávění.

Yoon Jong-bin byl uchvácen skutečným špionážním příběhem, podle kterého film vznikl. Zaujala ho problematika složitosti loajality, podvodu a politických intrik v mezinárodní špionáži, a tak viděl příležitost prozkoumat tato témata na filmovém plátně. Ztvárnění tajného světa severokorejské špionáže představovalo jedinečnou výzvu, která podnítila jeho zájem. Přenesením tohoto poutavého příběhu na velké plátno doufal, že zaujme diváky a vyvolá diskuse o skutečných geopolitických otázkách.¹⁸⁷

Celkově bylo jeho rozhodnutí natočit film motivováno poutavým skutečným příběhem, možností ponořit se do složitých témat a touhou zvýšit povědomí o historických událostech a geopolitickém napětí.¹⁸⁸

---

¹⁸⁷ [Herald Review] *Words spark tension in 'The Spy Gone North'*. Online. The Korea Herald. 2018. Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20180802000586>.

¹⁸⁸ [Herald Review] *Words spark tension in 'The Spy Gone North'*. Online. The Korea Herald. 2018. Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20180802000586>.

Obrázek 13 Still z filmu „The Spy Gone North“

Film „The Spy Gone North“ získal uznání kritiků a několik ocenění za režii, herecké výkony a celkové zpracování. Film získal cenu za nejlepší režii pro Yoon Jong-bin na 55. ročníku Baeksang Arts Awards. Dále získal cenu za nejlepší režii na 39. ročníku filmových cen Blue Dragon, Asian Film Awards za nejlepší střih a nejlepší výpravu, cenu za nejlepší režii na 27. ročníku Buil Film Awards a v rámci cen Korejské asociace filmových kritiků.¹⁸⁹

9.1 Vizuální styl

Film „The Spy Gone North“ je vizuálně náročný, a to jak z hlediska prostředí, tak postav a detailů. Režisér Yoon Jong-bin používá různé techniky, aby diváky vtáhl do atmosféry a napětí, které špionážní příběh sleduje.¹⁹⁰

Kamera převážně využívá statické záběry, které poskytují klidný a vyvážený pohled na události. Široké záběry jsou využívány k zachycení rozlehlosti prostředí. Důraz je kladen na podrobnosti prostředí, jako jsou rušné ulice, místa tajných schůzek a vládní budovy, což přispívá k autenticitě a věrohodnosti filmu. Detailní záběry, které zdůrazňují emoce a napětí postav, jsou často spojeny s pomalými pohyby kamery, což dává prostor pro vstřebání situace a vytvoření dramatického efektu. Ve filmu „The Spy Gone North“ je kamera klíčovým nástrojem pro vyjádření příběhu, emocí postav a atmosféry prostředí.¹⁹¹

---

¹⁸⁹ 'The Spy Gone North' director: Actual spy operations aren't like in the movies. Online. Yonhap News Agency. 2018. Dostupné z: <https://en.yna.co.kr/view/AEN20180703006700315>.

¹⁹⁰ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

¹⁹¹ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

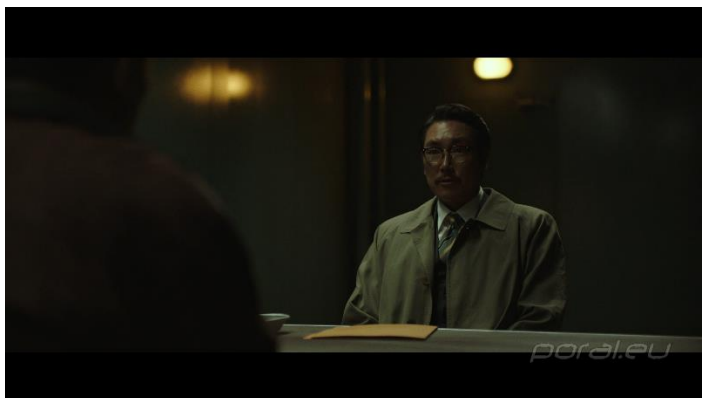

9.2 Svícení a barevná paleta

Svícení je většinou realistické a v interiérech vytváří potmělou atmosféru, s důrazem na detaily a texturu. Venkovní scény často využívají přirozené zdroje světla, jako je sluneční světlo nebo pouliční osvětlení, což přispívá k autenticitě a věrohodnosti.¹⁹²

Barevná paleta je obvykle tlumená a syrová, což odráží atmosféru špionážního prostředí a doby, v níž se film odehrává. Převládají tlumené odstíny šedé, hnědé a zelené.

V některých klíkových momentech jsou však pro zvýraznění dramatických událostí a napětí použity kontrastní světelné efekty, jako jsou hluboké stíny připomínající noirové filmy.¹⁹³

Obrázek 14 Still z filmu „The Spy Gone North“

9.3 Obrazová dramaturgie a kompozice scén

Obrazová dramaturgie je pečlivě vystavěna tak, aby udržovala diváky v napětí a zároveň jim poskytovala prostor pro vstřebávání a interpretaci událostí. Kompozice scén jsou často středové a symetrické, což přispívá k pocitu stability a kontroly. Režisér využívá různé plány obrazu a prostorovou hloubku, aby vytvořil komplexní a vizuálně zajímavé scény.¹⁹⁴

¹⁹² The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

¹⁹³ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

¹⁹⁴ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

Obrázek 15 Still z filmu „The Spy Gone North“

Důležitou roli hraje také rychlost a tempo střihu, které se mění v závislosti na emocionální intenzitě scény. Rychlé střihy se používají v akčních sekvencích a napínavých momentech, zatímco pomalé střihy a dlouhé záběry poskytují prostor pro budování atmosféry a vývoj postav.¹⁹⁵

9.3.1 Detailní záběry

Režisér často používá detailní záběry a záběry zblízka, aby zdůraznil emoce a gesta postav. Tento typ záběrů umožňuje divákům vidět mimiku, gesta a drobné detaily, které přispívají k pochopení postav a jejich vnitřního světa. Detailní záběry se používají k zachycení důležitých předmětů nebo symbolů ve filmu a poskytují divákům základní kontext pro pochopení děje a motivace postav.¹⁹⁶

Obrázek 16 Still z filmu „The Spy Gone North“

9.3.2 Perspektiva

Kamera ve filmu „The Spy Gone North“ často využívá různé úhly a perspektivy. Kamera se pohybuje vysoko nad postavami, aby zachytila celkový pohled na situaci, nebo naopak

¹⁹⁵ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

¹⁹⁶ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

nízko nad zemí, aby zdůraznila pocit napětí a nejistoty. Různé úhly a perspektivy se používají také k vyjádření vztahů mezi postavami a prostředím, což divákům poskytuje další informace o vlastnostech a motivacích postav.¹⁹⁷

9.4 Vizuální motivy

Režisér Yoon Jong-bin využívá symboliku a vizuální motivy k posílení hlavních témat a emocí ve filmu. Například opakující se obrazy stínů a světla mohou symbolizovat dualitu postav a jejich morální rozhodnutí. Dalším častým motivem je použití zrcadel a odrazů, které poukazují na vnitřní konflikty postav.¹⁹⁸

Obrázek 17 Still z filmu „The Spy Gone North“

9.4.1 Speciální záběry a filmové triky

Film obsahuje také několik speciálních záběrů a filmových triků, které diváky překvapí a zaujmou. Například použití záběrů z úhlu pohledu (P.O.V) může divákům přiblížit perspektivu postavy a zvýšit emoční tíseň. Mezi jiné filmové triky může patřit použití efektů rozdělené obrazovky (split screen), přechody mezi různými časovými obdobími nebo použití grafických prvků k ilustraci důležitých událostí ve filmu.¹⁹⁹

9.4.2 Realističnost mizanscény

Vzhledem k tomu, že se film odehrává v reálném historickém kontextu a zabývá se špionáží, zaměřuje se kamera na zachycení autentických detailů prostředí. Diváci se tak díky pečlivě zachyceným uličkám, budovám a dalším prvkům ponoří do doby a místa, kde se příběh odehrává.²⁰⁰

¹⁹⁷ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

¹⁹⁸ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

¹⁹⁹ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

²⁰⁰ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

9.4.3 Emoce a napětí postav

Kamera se často zaměřuje na tváře postav, aby zachytila jejich emoce a reakce v klíčových okamžicích. Detailní záběry tváří postav umožňují divákům lépe pochopit jejich motivace a vnitřní konflikty.²⁰¹

---

²⁰¹ The Spy Gone North [film]. Režie Jong-bin Yoon. Jižní Korea: CJ E&M, 2018.

10 ESCAPE FROM MOGADISHU (2022)

Děj filmu se odehrává během občanské války v Somálsku v roce 1991, kdy se v Mogadišu nachází pracovníci severokorejského a jihokorejského velvyslanectví, kteří se ocitli v pasti v době eskalace konfliktu. Přes počáteční nedůvěru způsobenou politickými rozdíly se musí sjednotit, aby přežili poté, co jsou jejich velvyslanectví zničena povstaleckými jednotkami. Bez pomoci svých vlád se vydávají na nebezpečnou cestu městem a čelí přepadením, bojům a ubývajícím zásobám. Film zachycuje jejich strastiplnou snahu o útěk, při níž proplouvají chaosem a násilím a zároveň udržují nesnadné spojení napříč korejskými rozdíly. Film je inspirován skutečnými událostmi a je napínavým thrillerem o přežití, který zachycuje evakuaci obou velvyslanectví.

Film „Escape from Mogadishu“ se zhostil nelehkého úkolu vizuálně ztvárnit brutální realitu války a chaosu v Mogadišu. Film používá realistický a drsný vizuální styl, využívá ruční kamery, aby divákům poskytl autentický pohled na chaotické prostředí války a umocnil jejich pocit naléhavosti a bezprostřednosti.

Obrázek 18 Still z filmu „Escape from Mogadishu“

10.1 Techniky vizuálního vyprávění

Kamera pečlivě zachycuje detaily válkou zničeného prostředí Mogadiše, včetně zničených budov, roztroušených trosk a ulic plných chaosu. Záběry bývají neustále v pohybu, což divákům pomáhá cítit napětí a nejistotu prostředí zmítaného konfliktem. Pohyby kamery se často přizpůsobují jednání postav, což posiluje dojem, že diváci jsou uprostřed dění.²⁰²

---

²⁰² Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

10.1.1 Dokumentární prvky v kinematografii

Snímek čerpá inspiraci z dokumentární tvorby a do své obrazové složky začleňuje prvky realismu a autenticity. Prostřednictvím kontrastu ručních, statických záběrů a plynulých pohybů kamery film zachycuje drsnou realitu městské války a vtahuje diváky do chaotické a nepředvídatelné povahy konfliktu.²⁰³

Obrázek 19 Still z filmu „Escape from Mogadishu“

10.1.2 Záběrování

Celky jsou využívány k vyjádření rozlehlosti městského prostředí a komplexnosti situace, se kterou se postavy potýkají. Emotivní momenty vybízejí kameru k přechodu do detailních záběrů tváří postav, které zachycují jejich výrazy a reakce. Tento přístup umožňuje divákům lépe se vcítit do psychologických aspektů příběhu a pochopit vnitřní konflikty postav.²⁰⁴

10.1.3 Záběry z různých úhlů a perspektiv

Kamera využívá širokou škálu úhlů záběrů a perspektiv, aby zprostředkovala složitost situace, které postavy čelí. Od rozsáhlých leteckých záběrů až po intimní detailní záběry – každý záběr nabízí jedinečný úhel pohledu a osvětluje mnohotvárnou dynamiku mezi jednotlivci a jejich okolím.²⁰⁵

10.1.4 Dynamické sekvence

Kromě běžných filmových postupů využívá film inovativní práci s kamerou, která umocňuje jeho vypravěčskou zdatnost. Tyto speciální záběry, od velkolepých záběrů

²⁰³ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

²⁰⁴ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

²⁰⁵ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

z dronu, které zachycují rozsáhlá panoramata města, až po pečlivě choreografované akční sekvence, které pulzují adrenalinem, dodávají vizuálnímu vyprávění filmu hloubku a dynamiku. K zachycení dynamických mizanscén a plynulého pohybu ve scénách se využívají zejména jeřábové záběry, které přispívají k pohlcující a dynamické vizuální estetice filmu.²⁰⁶

Obrázek 20 BTS filmu „Escape from Mogadishu“

10.1.5 Svícení

Co se týče svícení, film se v exteriérech spoléhá převážně na přirozené osvětlení, aby byla zachována autenticita a realističnost se silným hlavním světlem.²⁰⁷

V nočních scénách a interiérech se však objevuje ostré a kontrastní svícení s hlubokými stíny, které má zprostředkovat napětí a nebezpečí válečného prostředí, ale zároveň jakousi intimitu mezi hlavními postavami.. Symbolické využití svícení je klíčovým prvkem filmu, který podporuje tematické prvky a dynamiku postav.²⁰⁸

Obrázek 21 Still z filmu „Escape from Mogadishu“

---

²⁰⁶ *Escape From Mogadishu Behind The Scenes Of Car Chase*. Online. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=bgcCO0kTgGs>.

²⁰⁷ *Escape from Mogadishu* [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

²⁰⁸ *Escape from Mogadishu* [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

10.1.6 Barevná paleta

Barevná paleta filmu hraje zásadní roli při udávání tónu a atmosféry každé scény. Dominují v ní zelené odstíny a tlumené tóny, které odrážejí jak geografické prostředí Mogadiša, tak i období v němž se příběh odehrává.²⁰⁹

Obrázek 22 Still z filmu „Escape from Mogadishu“
Změny barevné teploty, zejména v nočních scénách, dále zdůrazňují dramatickou intenzitu a emocionální vyznění filmu.²¹⁰

Obrázek 23 Still z filmu „Escape from Mogadishu“
Při zamyšlení nad filmovou cestou snímku „Escape from Mogadishu“ je zřejmé, že vizuální stránka filmu nejen zachycuje vnější realitu konfliktu, ale také se ponořuje hluboko do vnitřních bojů a vítězství jeho postav. Film tak dojemně připomíná trvalou sílu filmového umění informovat o lidském údělu a vzbuzovat empatii a porozumění napříč kulturními a ideologickými rozdíly.²¹¹

Využití pokročilé kamerové technologie a postprodukčních technik dále zvyšuje možnosti vizuálního vyprávění filmu. Od záběrů z dronu zachycujících rozsáhlé výhledy na válkou

²⁰⁹ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

²¹⁰ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

²¹¹ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

zničenou krajinu až po složité techniky barevné gradace, které navozují náladu a atmosféru, hraje technologie klíčovou roli při utváření vizuálního jazyka filmu.²¹²

Přijetí filmu „Escape from Mogadishu“ mezi diváky i kritiky podtrhuje význam jeho kinematografického dopadu. Diváci chválí strhující vizuální styl filmu a poukazují na jeho schopnost přenést je do centra konfliktu a vyvolat niterné emocionální odezvy.²¹³

Kromě technických úspěchů má kinematografie filmu kulturní význam jako odraz rozvíjejících se tradic jihokorejské kinematografie v oblasti vyprávění příběhů. Spojením inovativních vizuálních technik s vybroušeným vyprávěním přispívá film k bohaté filmové krajině, která stále uchvacuje diváky po celém světě.²¹⁴

Závěrem lze říci, že obrazová stránka filmu je důkazem síly vizuálního vyprávění příběhů při zprostředkování otřesné reality konfliktu a přežití. Díky pečlivému přístupu k detailům, inovativnímu využití technologií a hluboké tematické rezonanci film povyšuje médium kinematografie na novou úroveň, zanechává v divácích trvalý zážitek a inspiruje k dalšímu zkoumání svých témat a obrazů.

---

²¹² Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

²¹³ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

²¹⁴ Escape from Mogadishu [film]. Režie Seung-wan Ryoo. Jižní Korea: Lotte Entertainment, 2022.

11 KOMPARACE ROZEBÍRANÝCH FILMŮ

„Escape from Mogadishu“, „The Spy Gone North“, „JSA (Joint Security Area)“ a „Shiri“ jsou filmy odlišných režisérů a převážně i různých kameramanů. Ačkoliv se tyto snímky liší dějem i žánrem, rozebírají společné téma vztahu mezi Jihem a Severem. V následující analýze budou zkoumány podobnosti a rozdíly ve vizuálním zpracování, práci s kamerou, svícení, barevné paletě, záběrování a dramaturgii těchto čtyř děl.

11.1 Vizuální styl

„Escape From Mogadishu“ vychází z autentického zachycení válečného prostředí a snaží se zprostředkovat atmosféru chaosu, nebezpečí a zoufalství charakteristickou pro život v Mogadišu během somálského konfliktu v 90. letech. Režisér využívá surovosti a brutality typické pro zobrazení válečných konfliktů, aby divákům přiblížil realitu tehdejší situace. „The Spy Gone North“ je známý svým realistickým vizuálním stylem, který se snaží zachytit atmosféru doby a místa, kde se příběh odehrává. Styl noir a tlumené barvy pomáhají evokovat tajemnou a napjatou atmosféru špionážního thrilleru. Vizuální styl filmu „JSA“ je poměrně jednoduchý a ucelený – představuje příběh vojáků žijících na území demilitarizované zóny a jeho vizuál čerpá z hongkongské kinematografie. Pevné kompozice a využití přirozeného světla vytváří přímočarou estetiku, která umocňuje všední realitu protagonistů. „Shiri“ se naopak vyznačuje dynamickým a akčním hollywoodským vizuálním stylem a představuje příběhy agentů tajné služby. Rychlý střih, intenzivní barvy a efektní kamera jsou klíčovými složkami vizuálu, jenž má diváky vtáhnout do napínavého světa špionáže a konspirací.

11.2 Práce s kamerou

Ve filmu „Escape From Mogadishu“ hraje kamera klíčovou roli při zachycování atmosféry a událostí válečného prostředí v Mogadišu – využívá množství dynamických pohybů kombinovaných s nejnovějšími technologiemi dronů a jeřábů. Kamera je v neustálém pohybu, následuje postavy v akčních sekvencích a přenáší na diváky pocit chaosu a adrenalinu. V „The Spy Gone North“ se kamera často pohybuje pomalu a opatrně, aby zachytila detaily prostředí a emoce postav. I přes převažující využití statické kamery film vytváří dynamiku pomocí najíždění a extravagantních úhlů pohledu. Kamera divákům sugestivně zprostředkovává napjatou atmosféru a upozorňuje na drobné nuance, které mohou být v situacích špionáže klíčové. Ve snímku „JSA“ je kamera často statická, což

přispívá k dojmu stability a neutrality. V důležitých dialogových nebo emočně vypjatých scénách se však mění v dynamickou ruční kameru, která přibližuje pocit adrenalinu prožívaný postavami. Nezaujatý pohled kamery diváky vtahuje do všedního života vojáků, ale v kritických momentech odhaluje dramatičnost jejich situace. „Shiri“ pracuje s velmi dynamickou kamerou, která se často přiklání k akčním scénám a soubojům za využití nejmodernějších technologií. Rychlé střihy a pohyby kamery zde slouží k vykreslení pocitů akce a napětí. Technika steadicamu a rozmístění kamer umožňují plynulé zachycení choreografií bojových scén.

11.3 Svícení a barevná paleta

„Escape From Mogadishu“ v interiérech využívá intenzivní a kontrastní svícení k podpoření atmosféry napětí a akce. Ostré stíny a vysoký kontrast dodávají scénám dramatičnost a dojem nebezpečí. V exteriérech pak pracuje s přirozeným svícením, které podtrhuje atmosféru horkého dne v Mogadišu. Barevná paleta se pohybuje v utlumených odstínech zelené, žluté a oranžové, připomínajících suché a prašné klima somálského hlavního města. Svícení ve filmu „The Spy Gone North“ je často přirozené a realistické s důrazem na stíny a texturu. Využívá tlumených světelných podmínek pro zachycení autentické atmosféry. Barevná paleta je obvykle tlumená a umírněná, pracující s chladnými a tlumenými tóny pro lepší zasazení do historického prostředí. Ve snímku „JSA“ je nasvícení zpravidla přirozené a čisté, zdůrazňující rovnováhu a stabilitu. Denní záběry především využívají dostupné denní světlo, v interiérech je hlavním zdrojem světla venkovní osvětlení prostupující okny. Svícení nočních dialogových scén je intimnější, odkazující na tajnost společných chvil vojáků. V exteriérech se používá jedno hlavní světlo jak v noci, tak ve dne, pracující s přirozenou barevností nočního prostředí v demilitarizované zóně. Barevná paleta využívá přirozené barvy prostředí a teplé oranžové odstíny dominující nočním interiéřům, čímž vytváří sugestivní atmosféru. „Shiri“ pracuje s dramatickým a kontrastním svícením pro zdůraznění akčních scén a napětí. Využití bodového nasvícení a vysoce kontrastního osvětlení dodává snímku dynamický a expresivní vizuální styl. Barevná paleta je živá a sytá, upoutává pozornost diváků a zvýrazňuje dramatické momenty. Kombinace ostrých červených a modrých tónů evokuje neonové osvětlení městského prostředí a odráží atmosféru moderního akčního thrilleru.

11.4 Záběrování

Ve filmu „Escape from Mogadishu“ se během akčních scén a napjatých momentů využívají rychlé střihy, které pomáhají udržet vysoké tempo a zvýšit emocionální účinek dramatických událostí. Tento dynamický střihový styl, obohacený o časté využití pomalých záběrů, přispívá k energické povaze snímku a udržuje diváky v napětí. Časté jsou také polocelky a detailní záběry umožňující nahlédnout na postavy a jejich emoce zblízka, což buduje osobnější vztahy s diváky a zvyšuje jejich emocionální zapojení do dramatického příběhu. Ve vybraných scénách se používají celky a velké celky zachycující rozlehlost mogadišského prostředí a klíčové akční události, poskytující tak divákům potřebný kontext a umožňující lepší pochopení situace, ve které se postavy nacházejí. Častým prvkem jsou rovněž dynamické pohyblivé záběry přispívající k pocitu syrovosti a akčnosti - energická kamera sleduje jednání a činnost protagonistů bez přestávky a umožňuje divákům být vtaženi přímo do samotného děje.

V „The Spy Gone North“ je kompozice záběrů pečlivě rozvržena tak, aby dokonale zachytila autentickou atmosféru děje a prostředí ve kterém se odehrává. Kamera často sleduje postavy a události s důrazem na drobné detaily okolního prostředí, které mohou být v žánru špionážního thrilleru klíčové a odhalit skrytá tajemství. Zároveň film hojně využívá statických stylizovaných záběrů poskytujících klidný, přehledný pohled na vývoj dramatických situací a umožňující divákovi plné ponoření se do tajemné atmosféry děje. Důraz je kladen také na celkové záběry, které zachycují rozlehlost prostředí a geografický kontext událostí, čímž divákům poskytují představu o rozsahu operací hlavních protagonistů a pomáhají lépe pochopit polohu a specifickou atmosféru.

Ve filmu „JSA“ kamera často zůstává pevně na místě, využívajíc statických kompozic, což divákovi umožňuje soustředit se na mezilidské vztahy a dialogické výměny mezi postavami bez větších rušivých vlivů. Zároveň ale podrobně sleduje obličej postavy, aby detailně zachytila jejich emoce, reakce a vnitřní rozpoložení, což vytváří intenzivní a osobní spojení mezi nimi a diváky. Navzdory převažujícím statickým záběrům film efektivně využívá dynamický střih k vyjádření zvrátů, napětí a vývoje důležitých událostí v ději.

„Shiri“ pracuje se záběrováním velmi dynamicky a akčně – kamera se často přiklání k bojovým choreografiím a násilným střetům, zachycujíc je z různých úhlů a vzdáleností. Snímek využívá rychlé energické střihy a dynamickou montáž k vyjádření akcí

a stupňujícího napětí, což vytváří rychlý, tempem nabitý rytmus, který diváky doslova vtahuje do víru událostí. Zároveň jsou ale včleněny i delší statické záběry, které slouží ke zklidnění tempa a vybudování atmosféry v meziakčních pasážích.

11.5 Dramaturgie

Dramaturgie filmu „Escape from Mogadishu“ vychází ze skutečného příběhu o útěku skupiny jihokorejských občanů z válkou sužovaného Mogadiša v roce 1991. Děj je plný dobrodružství, akčních scén a dramatických momentů, které neúprosně gradují a umocňují napětí a emocionální prožitek diváků. Zásadním dramaturgickým motivem je vykreslení paradoxního příběhu bývalých úhlavních nepřátel - Severokorejců a Jihokorejců, které mimořádná situace donutí překonat vzájemné rozpory, spojit se a vzájemně se na sebe spolehnout, aby přežili.

„The Spy Gone North“ se tematicky zaměřuje na politické intriky a špionážní operace odehrávající se mezi Severní a Jižní Koreou v průběhu 90. let. Nedůvěra a podezřívavost mezi hlavními protagonisty vytváří řadu vypjatých situací a nebezpečných konfrontací, udržujících diváka v neustálém napětí. Dramaturgie snímku je založena na postupném odhalování tajemství a rostoucím psychologickým napětí mezi hlavními postavami, což umocňuje politicko-konspirativní a psychologický rozměr celého příběhu.

Snímek „JSA“ pojednává především o mezilidských vztazích a politickém napětí panujícím v demilitarizované zóně na hranici mezi Severní a Jižní Koreou. Jeho dramaturgické jádro spočívá v postupném odhalování temných tajemství a stupňujícím se konfliktu mezi hlavními vojáky z obou stran. Zatímco hlavní hrdinové příběhu k sobě sice nacházejí cestu vzájemného porozumění, paradoxně to nakonec vede k naprosté destrukci jak jejich křehkého přátelského vztahu, tak i poklidných dnů v pohraničním pásmu.

„Shiri“ kombinuje prvky akčního thrilleru s emocionálními aspekty romantického dramatu. Jeho dramaturgie je založena na budování napětí, rychlém tempu, akčních scénách a dramatických zvratech, které neúprosně gradují a udržují diváky v neustálém napětí. Film vypráví příběh zrady, nedůvěry a vnitřních rozporů mezi hlavními postavami, které postupně sílí a nakonec vyústí v obrovské krveprolití a rozsáhlý konflikt. Zásadní dramatickou linku tvoří vztah mezi severokorejským agentem a jihokorejskou spolupracovnicí zpravodajských služeb, jejich vzájemná přitažlivost je ale od začátku podezřelá a vystavěna na nejistotě a pochybnostech.

Přes rozdílné žánry, dějové linie a vizuální zpracování mají všechny čtyři analyzované filmy společný motiv – zaměřují se na téma komplikovaného, konfliktního vztahu mezi Jihem a Severem na Korejském poloostrově. Tento prvek lze interpretovat jako metaforu širších politických, sociálních či osobních konfliktů, rozbrojů a nedůvěry. Způsob, jakým toto téma zpracovávají na vizuální, technické i dramaturgické rovině, se však u každého z nich zásadně liší v závislosti na záměrech režisérů, celkovém vyznění příběhu a žánrových konvencích.

Ve filmu „Escape from Mogadishu“ slouží mezikorejský konflikt jako výchozí předpoklad pro nastolení extrémní situace, která donutí bývalé nepřátele spolupracovat. Vztah mezi Severem a Jihem je zde využit primárně jako katalyzátor akčního dramatu a napínavého příběhu o přežití za dramatických okolností. Naproti tomu „The Spy Gone North“ využívá toto téma k vykreslení psychologické hry mezi špiony z obou stran a atmosféry nedůvěry a konspirací. Mezikorejský konflikt je zde zcela zásadní složkou dramatického vyprávění.

V „JSA“ je motiv severo-j jižního rozporu opět klíčovým faktorem, jeho zpracování je ale subtilnější a více se zaměřuje na mezilidské vztahy na pozadí geopolitických okolností. Příběh se soustředí na to, jak může prostředí nedůvěry a konfliktu ovlivnit životy a osudy konkrétních jedinců. Nakonec v „Shiri“ je tematika Jihu a Severu využita jako katalyzátor spiknutí, konspirací a akčních střetů, stojí ale zároveň v pozadí osobního milostného dramatu hlavních protagonistů rozdělených právě konfliktem jejich domovských stran.

Ať už je způsob ztvárnění mezikorejského konfliktu jakýkoliv, všechny čtyři filmy dokládají, že je tento fenomén natolik zakořeněn v korejské realitě a povaze vztahu mezi Severem a Jihem, že se stal zcela přirozenou a významnou složkou moderní jihokorejské kinematografie. Vnitřní rozdělení národa a nedůvěra mezi oběma stranami dodává dramatickým dílům z tohoto regionu zcela jedinečnou dimenzi, tematickou hloubku a autentickou atmosféru, zasazující je do specifického geopolitického a společenského kontextu.

III. PRAKTICKÁ ČÁST

12 SCARS

V praktické části této práce je důkladně zkoumán studentský krátkometrážní film s názvem „Scars“, který byl natočen v prostředí Koreje v průběhu mého studia.²¹⁵

Tento snímek slouží jako poetický pohled na současné problémy, s nimiž se potýkají mladší generace jihokorejské společnosti. Příběh se odehrává uprostřed rušné městské scenerie současného Soulu, kde se odehrává večerní setkání tří kamarádů na rozloučenou. V tomto intimním prostředí se odkrývá rouška dřímajících duševních ran, když dva rodilí Korejci zahájí diskusi se svou zahraniční kamarádkou, a umožní jí tak nahlédnout do dosud neznámých hlubin jejich vzájemných zkušeností.²¹⁶

Obrázek 24 Still z filmu „Scars“

Žánrově se film zařazuje do rámce sociálního dramatu prostoupeného citelnými prvky thrilleru. Záměrné nasazení statických a zdlouhavých záběrů v rámci scén v parku podtrhuje důležitost probíhajícího dialogu. Statické a klidné chování kamery slouží k o to většímu zdůraznění chaosu, který je charakteristický pro ruční kameru a stylizované svícení při flashbackových sekvencích. Jak se vyprávění rozvíjí a protagonisté se noří hlouběji do svých introspektivních dialogů, je patrný posun ve filmovém prostředí, kamera nabývá nové dynamiky, čímž odráží emocionální změny, které postavy prožívají. Tato estetická volba podtrhuje nerozlučné propojení minulosti a přítomnosti, kdy se časové hranice mezi retrospektivními sekvencemi a současnou realitou začínají slévat.²¹⁷

---

²¹⁵ Scars [film]. Režie Zico Marek. Česká republika: Univerzita Tomáše Bati, 2024.

²¹⁶ Scars [film]. Režie Zico Marek. Česká republika: Univerzita Tomáše Bati, 2024.

²¹⁷ Scars [film]. Režie Zico Marek. Česká republika: Univerzita Tomáše Bati, 2024.

Obrázek 25 Still z filmu „Scars“

Obrázek 26 Still z filmu „Scars“

„Scars“ se jeví jako filmové dílo pečlivě vytvořené tak, aby divákovi zprostředkovalo silný pocit emocionální křehkosti postav, a slouží tak jako prostředek pro zvyšování povědomí o existenci reality, s níž se potýkají některé skupiny jihokorejské společnosti. Slouží jako dojemné svědectví o vnitřní nezdolnosti korejských lidí na pozadí jejich přirozené zranitelnosti. Film vykresluje mnohotvárnost přátelství, přičemž inspiraci čerpá nejen z filmů s podobným tematickým základem, ale také z vyprávění obyčejných obyvatel, s nimiž se mi podařilo setkat během mých cest.²¹⁸

---

²¹⁸ Scars [film]. Režie Zico Marek. Česká republika: Univerzita Tomáše Bati, 2024.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce si kladla za cíl analyzovat vývoj obrazové dramaturgie v jihokorejské kinematografii, a to na základě filmů se stejnou tematickou linií. Poukázala na zjevný vliv globalizačních procesů a zejména celkového ekonomického programu z 90. let 20. století, který uznal filmový a zábavní průmysl včetně kulturní sféry jako významný prvek pro budoucí směřování národa a začal do těchto oblastí více investovat.

Nástup první generace akademicky vzdělaných filmařů vtiskl jihokorejské kinematografii nový směr charakterizovaný experimentováním, jež postupně vyústilo ve vznik nového vizuálního žánru – jihokorejského thrilleru. Ten samotný vznikl z inspirace hollywoodskou akčností a hongkongskou realističností a surovostí.

Diplomová práce demonstrovala, jak se vizuální pojetí daného žánru v rukou různých režisérů

a kameramanů postupně měnilo a přestalo odpovídat světovým normám thrilleru jako takového. Jihokorejský thriller se stal flexibilnějším a začal se propojovat s jinými, někdy i zcela odlišnými žánry. Odráží intimní stránku korejských postav a poukazuje na jejich křehkost, ale hlavně loajalitu a vnitřní sílu. Neprezentuje antagonisty a protagonisty v typickém černobílém světle, nýbrž z nich činí lidské bytosti s chybami a neukazuje nikoho jako čistě pozitivního. Obrazově využívá dynamičnosti, ať už díky pohybům kamery či střihům. Snaží se na diváky vyvinout tlak a vmanévrovat je do chaosu, jaký prožívají i hlavní postavy.

Přes veškerou rozmanitost a odlišnost se autoři ve všech analyzovaných filmech drží sociálního tématu, které bylo v jihokorejské kinematografii přítomno již od jejich počátků a které se zabývá aktuálními problémy jihokorejské společnosti. Otevírají tak divákům svět plný nepříjemné reality, která se skrývá za leskem krásných tradičních i moderních měst a krajin Korejského poloostrova.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

PARK, Kyung Ae a LEE, Sung Chul. Online. In: Changes and Prospects in Inter-Korean Relations. Vol. 32, No.5., 1992, s. 429-447.

CHUBB, Danielle L. Online. In: Contentious Activism & Inter-Korean relations. Columbia University Press, 2014, s. 153-188

SZE, Gwyneth. The vicious cycle of Inter-Korean economic and political engagement. Online, Diplomová práce. Jacobs University, Bremen University, 2020.

ARMSTRONG, Charles K. Inter-Korean Relations in Historical Perspective. Online. International Journal of Korean Unification Studies. Roč. 2005, s. 19-20.

PARK, Seung Hyun. Film Censorship and Political Legitimation in South Korea, 1987-1992. Online. Cinema Journal. 2002, roč. 2002, č. Vol. 42, No.1, s. 120-138.

CHOI, Jinhee. Online. In: The South Korean Film Renaissance. Wesleyan University Press, 2010, s. 15-164.

LEE, Sangjoon. In: Rediscovering Korean Cinema. 9780472054299, 2019, s. 52-61. ISBN 9780472054299.

HUSARSKI, Roman. Online. In: From Villain to Superhero: The Image of the North Korean in Contemporary South Korean Cinema. Vol. 48 (3). Polish Political Science Yearbook, 2019, s. 438-443.

SHIM, Doobo. South Korean Media Industry in the 1990s and the Economic Crisis. Online. Sungshin Women's University, 2002.

LEONG, Anthony C. Y. In: Korean Cinema: The New Hong Kong : a Guidebook for the Latest Korean New Wave. Ilustrované vydání. Trafford, 2002, s. 15-19. ISBN 9781553954613

YECIES, Brian a SHIM, Aegyung. Online. In: The Changing Face of Korean Cinema. Routledge, 2015, s. 309-322. ISBN 9781315886640.

LEADER, Michael a CUNNINGHAM, Jake. In: Ghibliothèque Film Korea. Welbeck Publishing Group, 2023, s. 70. ISBN 9781802796339

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1	Still z filmu „Shiri“	58
Obrázek 2	Still z filmu „Shiri“	Obrázek 3 Still z filmu „Shiri“
Obrázek 4	Still z filmu „Shiri“	
Obrázek 5	Still z filmu „Shiri“	61
Obrázek 6	Still z filmu „Shiri“	62
Obrázek 7	Still z filmu „JSA“	64
Obrázek 8	Still z filmu „JSA“	65
Obrázek 9	Still z filmu „JSA“	66
Obrázek 10	Still z filmu „JSA“	66
Obrázek 11	Still z filmu „JSA“	67
Obrázek 12	Still z filmu „JSA“	69
Obrázek 13	Still z filmu „JSA“	70
Obrázek 14	Still z filmu „The Spy Gone North“	72
Obrázek 15	Still z filmu „The Spy Gone North“	73
Obrázek 16	Still z filmu „The Spy Gone North“	74
Obrázek 17	Still z filmu „The Spy Gone North“	74
Obrázek 18	Still z filmu „The Spy Gone North“	75
Obrázek 19	Still z filmu „Escape from Mogadishu“	77
Obrázek 20	Still z filmu „Escape from Mogadishu“	78
Obrázek 21	BTS filmu „Escape from Mogadishu“	79
Obrázek 22	Still z filmu „Escape from Mogadishu“	79
Obrázek 23	Still z filmu „Escape from Mogadishu“	80
Obrázek 24	Still z filmu „Escape from Mogadishu“	80
Obrázek 25	Still z filmu „Scars“	88
Obrázek 26	Still z filmu „Scars“	89

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vnímání Severní Koreje Jižní Koreou.....	22
Graf 2: Postoj ke sjednocení z pohledu Jihokorejců.....	24